

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, Ó-utca 10. szám.
Telefonszám: Automata 242—49.

LAPVEZÉR:
MESKÓ PÁL.

FŐMUNKATÁRS:
PERLAKY GYÖRGY.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások“ című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P, Félévre 4 P,
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1928.

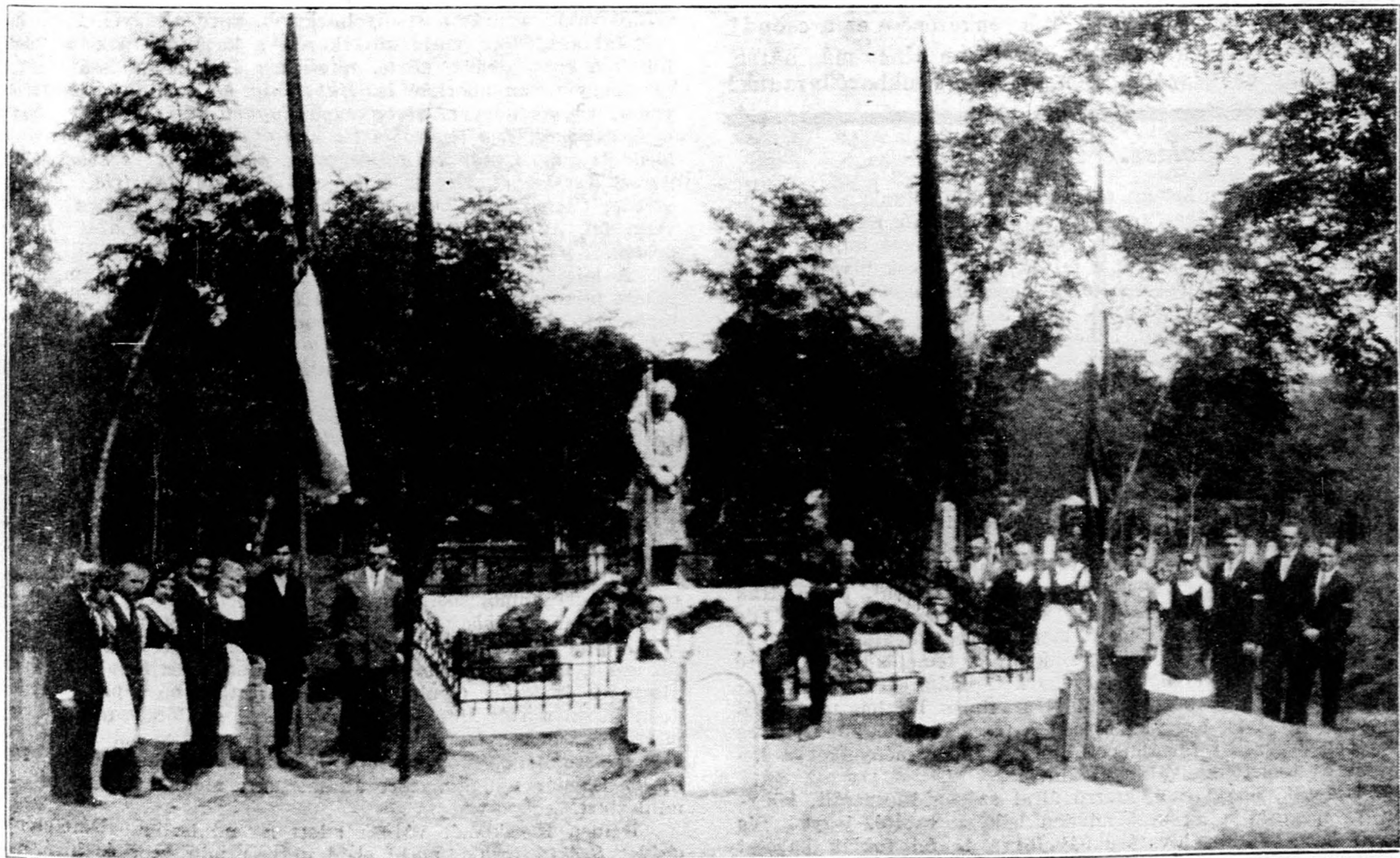
IX. évfolyam, 32. szám.

Vasárnap, augusztus 5.

A germán becsület halála.

Magyarország történetének legsúlyosabb napjaiban, amikor a vérefogyott magyarság halottként omlott el a porban, a hiénanépek között megjelent az osztrák is és a halottrablók minden mohóságát megszégyenítő kapzsi irigységgel sietett biztosítani a maga zsákmányát az ezeréves Magyarország testéből. Semmi sem volt fájdalmasabb, mint a barátoknak s bajtársaknak hitt szövetségeket a fosztogatók között látni, az árulásnak olyan világgraszálóan nagy foka volt ez, aminőt emberagy soha sem tudott volna elképzelni. Ausztria azonban, amely a világháború közös szenvedései és küzdelmei után sem érezte gyalázatos bűnnek ezt a szerepét, a négyszáz-estendős együttélés alatt hozzászoktatott bennünket ahhoz, hogy az osztrák népben hiányzik a hála legcse-

kélyebb foka is s hogy Bécs minden pillanatban kész elárulni a magyar népet. Nagypénteki szenvedéseink teljességében mégis szívünket átdöfő éles tör volt Ausztria rabló mohósága, amellyel Nyugatmagyarországot magának követelte. Csak az volt a vigaszunk az elhagyatottság, elárultság és kifosztottság e nehéz napjaiban, hogy Ausztria helyett Németország pirul szégyenkezve. Hitünk a német becsület katonaserejeiben, a közmondásos teuton hűségben, amely soha meg nem csalja fegyverbarátját, nem ismer hűtlenséget, árulást s gyáva, gyalázatos bűnnek tartja a halottak kifosztását. Azt hittük, hogy a német nép lelke mélyéből elítéli Ausztria cselekedetét és megveti a gyáva, áruló rablót, hittük, mert kétségbeesésünkben kellett ez a hit, hogy egészen össze-

A „Hősök emlékművének“ leleplezési ünnepsége Dunaszentgyörgyön.

Az „építő ifjuság“ az emlékműnél. Középen Kuthy Elek m. kir. honvédfőhadnagy. Baloldalon (balról-jobbra): Katz István, Bötz Kató, Kaszás Lajos, Vida Mariska, Kecskeméti Dániel, Régi Mariska, Groszmann István, Dömötör Lajos. — Középen: Rajos József, Kuthy Elek, Nemes Géza. — Jobboldalon: Nemes László, Tigyi István, Groszmann Ilonka, Kokas József, Kozma Kálmán, Groszmann Imre, Schwarc László. (Lásd a szöveget.)

ne roskadjunk s fel ne adjuk az életért folytatott küzdelmet.

Fájdalom, csalódtunk! A germán becsület, a teuton hűség hazugságnak bizonyult. Ezt kell hinnünk, mert ezt bizonyította be a mai Németország egyik legtekintélyesebb államférfiúja, a német birodalmi gyűlés elnöke, aki a bécsi német dalosünnepségek után átrándult a Lajta innenső partjára és az elrabolt Nyugatmagyarországon hitet tett arról, hogy Németország helyesli az osztrák árulást, a hullarablás gyalázatát. Ez a német államférfiu megfélekedett a germán becsületről, elfelejtette, hogy Magyarország a német világhatalmi politika védelmében omlott bele ebbe a trianoni temetőbe, ez a német politikus nem látta a milliónyi magyar sírhantot, amely alatt azok a debreceni, kecskeméti, kolozsvári, fehérvári magyar fiúk álmodják az örök álmot, akik csak azért haltak meg, hogy a rettentő orosz gőzhenger el ne tiporja Németország földjét. Ez a német politikus elfelejtette, hogy magyar vér hullott Verdun alatt s az Argonneok erdejében magyar fiúk mentek halálos rohamra Németország ellenségei ellen, a német birodalmi gyűlés elnöke nem érzi, hogy a közös szövetségben kiömlött vér arra kötelez, hogy akik egymás mellett harcoltak, azok egymást bátorítva és segítve kell, hogy elviseljék a balsors szenvedésekkel teli napjaikat is.

Iszonyu kiábrándulás fog el bennünket erre a beszédre! Hát a mi drága magyar fiaink, a mi halott hőseink egy szörnyű tévedés áldozatai?! Becstelen fegyvertársért dobták el életüket a gránátoktól felszántott mezőkön?

A német birodalmi gyűlés elnökének beszéde azt bizonyítja, hogy igen! A kifosztott, elárult Magyarországot immár a teuton hűség, a német becsület is elhagyta, elárulta.

A német nép néma hallgatással fogadta ezt a beszédet. Nem tudjuk, a bűnös lelkiismeret gyáva hallgatása-e ez, vagy a német lélek szörnyű lezüllése miatt megdöbbszent szívek dermedt szégyenkezése-e ez a csönd?

Minékünk pedig most már valóban nincs más hátra, mint hogy csak az Istenben és önmagunkban bizzunk!

Temetőink ápolása.

Az Élet rohanásában mily keveset gondolunk a Halál birodalmára, pedig maga az élet is csak oda rohan. Egyes nagyobb városokban még megtaláljuk a temető kegyeletes kultuszát, de a kisebb városok és főként a falvak temetői sok kívánni valót hagynak fent! A falusi temetők ma igazán temetők, az elmulás, a pusztulás sivár tanyái...

A váli járás jegyzői, lelkészi és orvosi kara észrevette és javítani szeretett volna ezen az állapoton. Legutóbb Balázs Károly főszolgabíró kezdeményezésére és elnöklete alatt értekezletet tartottak ebben a kérdésben és Tremkó György, Geröfy Gyula jegyzők, Szityai Dénes főhercegi róm. kath. lelkész és Czánik Béla ref. lelkész közreműködésével szabályrendelet-tervezetet is készítettek a temetők kulturájának és kultuszának biztosítására.

Tremkó György jegyző könyvalakban is feldolgozta az értekezlet anyagát, mely közel jövőben fogja a sajtót elhagyni. E kis könyvecske, mely hivatva lesz az összes illetékesek figyelmét felhívni erre a kérdésre, költői tollal, a halottak iránti kegyelettel és a szépnek szeretetével van megírva, de gyakorlati jelentősége is nagy, mert a megvalósítás módját is pontosan ismerteti. Felöleli azonkívül a temetés és temetőre vonatkozó összes érvényes törvényeket, világi és egyházi jogszabályokat és így kézikönyvvül is alkalmas De hasznos abból a szempontból is, hogy az ország e téren számbajöhető neves cégeinek jegyzékét tartalmazza, melyek készítményeiket a kegyelet és temető szolgálatába állítják.

Hisszük, hogy ez a, szerző által szépen illusztrált, könyvecske megtalálja az utat minden lelkész, tanító, jegyző és orvos kezéhez, kik hivatásuknál fogva is fel fogják karolni az abban rejlő eszméket és mindenki a maga helyén a pusztuló, sivár falusi temetőket a természetben elhelyezett kegyeleti templommá iparkodik csekély munkával alakítani.

C. Z. dr.

Naponta két teljes vonat gyümölcsöt és ugorkát szállít külföldre Kecskemét

Mayer János miniszter látogatása a kecskeméti és a nagykőrösi piacon.

Mayer János földművelésügyi miniszter az elmúlt héten meglepetésszerűen megjelent Kecskeméten, a híres hajnali piacon. Éjjel tizenegy órakor ült vonatra Budapesten s félkettőkor érkezett meg Kecskemétre. Szalonkocsiját lekapcsolták s ott pihent az állomáson hajnalig kíséretével: Péchy Tibor dr. miniszteri tanácsossal, Utassy Béla dr. és Fabinyi István dr. osztálytanácsossal és Kelecsényi Miklós dr. miniszteri tanácsossal.

Félnégykor elhagyta a szalonkocsit kíséretével a miniszter, akit a pályaudvaron a város hivatali és mezőgazdasági vezetői üdvözöltek. Megjelent a pályaudvaron Fáy István főispán, Zimay Károly polgármester, Staub Elemér nyugalmazott államtitkár, a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara elnöke, Horváth Mihály dr. és Szabó Iván dr., a város két országgyűlési képviselője, Dömötör Lajos dr. gazdasági tanácsnok, Gesztelyi Nagy László, a Mezőgazdasági Kamara igazgatója és az államrendőrség részéről Garzó Lajos főtanácsos és Szűcs Elemér főfelügyelő. Autókon vonult be a miniszter és kísérete a városba s a piacon Szőke Gyula, a javadalmi hivatal igazgatója, Kecskeméti Mihály, a Kereskedelmi Kaszinó elnöke és Benedek Sándor, az exportkereskedelem egyik vezére fogadták. Kecskeméti Mihály üdvözlő beszédében röviden vázolta a gyümölcskereskedelem helyzetét, ismertette a külföldi kapcsolatokat és utalt azokra a teendőkre, amelyek az exportkereskedelmet még fokozhatják.

A miniszter segítő jóakarataról biztosította a kereskedelmet, amelynek azonban mindenekfelett figyelmébe ajánlotta, hogy alkalmazkodják a külföldi kereskedelmi szokásokhoz. A láda csomagolás, az áru kiválogatása, a tisztaság és az izlés azok a kellékek, amelyeket a külföld megkíván s amelyek a fejlődésnek elengedhetetlen feltételei.

Benedek Sándor kijelentette, hogy ujabban máris ilyen elvek szerint dolgoznak Kecskeméten s örömmel közölte, hogy a forgalom nagyon élénk, a kereslet Németországból, Csehországból, sőt Svájcól is erős és a további kilátások biztatók. A külföldre való szállítás a spanyolmeggyel, apró meggyel, korai barackkal kezdődött, majd következett a kajszinbarack s most folyik a rózsabarack, körte, rétesalma és a ringló szállítás s ezzel együtt az uborkaé is. Hat hétig naponta egy-egy teljes vonat, vagyis negyvenötven vagon gyümölcszállítmány ment el Kecskemétről, a legutóbbi tíz nap óta a szállítmány megduplázódott s most már két teljes vonat gyümölcsöt és uborkát exportál Kecskemét. Ezt az óriási mennyiséget Ausztria, Németország, Csehország, Lengyelország, és kisebb részben Svájc veszi fel. Az árak igen jók, sokkal magasabbak, mint Budapesten.

A miniszter a piacon apróra megnézte mindent, meghallgatott mindenkit, fáradhatatlanul érdeklődött és bőkezűen osztotta a jó tanácsokat, igazán imponáló szakszerűséggel. A piacról a miniszter a csomagoló helyiségek megtekintésére indult, ahol valóban mintaszerű berendezést és dicséretes higiénit talált.

Mayer miniszter programjában még egy meglepetés volt. Meglátogatta a nagykőrösi piacot is. Száguháva vitték az autók a minisztert és kíséretét Nagykőrösre. Itt a fogadtatás a piacon történt. Dezső Kázmér, a városnak agilitásáról országsszerte ismert polgármestere, itt üdvözölte a minisztert.

A nagykőrösi piacon az uborka dominál, amely óriási halmozatokban volt látható mindenfelé. Az uborka itt elsőrendű exportcikk, a többi gyümölcs azonban kevésbé, mint Kecskeméten. A nagykőrösi gyümölcsből sok jut a budapesti piacra is s ennek megfelelően olcsóbbak az árak, mint Kecskeméten.

A piac megtekintése után a miniszter megtekintette a pálfai erdőt, majd az állami mentelepét, ahol vitéz Szluha Ferenc alezredes és Bauer Gyula százados mutatták be a pompás ménest. Innen a volt Mathias-telepre, a mai szállótelepre ment a miniszter, majd visszatért Kecskemétre és meglátogatta a Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara új helyiségeit. Itt Staub Elemér nyugalmazott államtitkár, alelnök üdvözölte a minisztert.

Délben Kecskemét városa adott a miniszter tiszteletére ebédet Széktó-fürdőn, majd ebéd után a miniszter és kísérete megtekintették az állami Miklós-telepet, a Mezőgazdasági Kamara minta-gyümölcsösét, végül a földmivesiskolát.

Estefelé lett vége a látogatásnak s a miniszter autón tért vissza a fővárosba.

Vezessünk gazdasági számtartást!

Írta: Váczy Mihály dr., okleveles mezőgazda.

A vagyon megtartására irányuló törekvés mindnyájunknak elsősorú kötelessége. Válság idején a vagyon megtartása is nagy körültekintést és kitartó munkát igényel. A vagyonmegtartó gazdálkodás azonban ma csak ritka kedvező szerencse és kellő takarékoság esetén válik némely gazdatársunknál vagyonszerzővé. Gazdáink tulajdonos része pedig a jobb termésben reménykedve: „*No majd jövőre!*” — felkiáltással mindjobban az eladósodás lejtőjére jut.

Ismerek olyan kisgazdaságot, amely a hatodik — 20—30 darabból álló — falkát neveli fel ezerpengős, banknál fennálló váltóadosságának törlesztésére, de válságos gazdasági helyzetünk következtében a süldők ára eddig nem kerülhetett az adósság törlesztésére. Ez egyik indító oka annak, hogy e kisgazdaság az év elejétől kezdve *gazdasági számtartást vezet.*

A válságba került gazda nehéz viszonyai között a fennmaradás útja segédeszközök nélkül nem található meg. A segédeszközök között első helyen áll a lelkiismeretes őszinteséggel vezetett *számtartás*, amit joggal utbaigazító irányúnak tekinthetünk. Hiszen minden gazdára nézve egyformán szükséges, hogy saját vagyonhelyzetében mindig tiszta képet lásson, akkor is, ha elszomorító a kép. Kisgazdáink a válságba jutott vagyonuk megmentésére ezt első lépésül önként tegyék meg, hogy létük és fennmaradásuk biztosabb alapot nyerjen.

Az e téren létező tudásbeli hiányok kölcsönös megértéssel és jóakarattal könnyen pótolhatók. Éppen ezért gazdaközönségünk ne álljon az érdekei védelmére felállított *mezőgazdasági kamarákhoz* (Győr, Kaposvár, Miskolc, Debrecen, Kecskemét) fordulni, ahol nemcsak kötelességből, hanem jóindulatból is minden olyan ténykedést, ami a gazdaközönség javát szolgálja, szívesen elvégeznek. Tehát kisgazdáink nyugodt lélekkel forduljanak mindenemű üzemi és számtartási ügyükben a saját kamarájukhoz, ahonnan a szükséges tanácsokat és utbaigazításokat megkapják.

Ilyen ügyekben szerény tehetségem szerint gazdatársaimnak jómagam is (Kál, Hevesm.) készséggel állok rendelkezésükre. Dunántuliak pedig teljes bizalommal *Juhos Lajos* gazdasági akadémiai tanár urhoz (Keszthely) fordulhatnak, akitől a később közlésre kerülő számtartási mintákat én is kaptam.

A kisgazda-számtartások országos egyöntetősége annak feltétlen kívánatos, célszerű olcsóságát is biztosítja. Az egy irányban való haladás érdekében szükséges lenne az *Országos Üzemi Intézetnek* e téren irányító szerepét vállalni. A terjesztés érdekében pedig igen sokat tehetnének a mezőgazdasági kamarák. Az *Országos Mezőgazdasági Kamara* a kisbirtokoknak számtartással való ellátására már anyagi áldozatot is hozott.

Tekintettel a kezdet nehézségeire, kisgazdáink először csak a *lehető legegyszerűbb számtartási alapkönyvek* vezetését tanulják meg. Számtartásunkat kisgazdaigényeknek megfelelően többoldalúvá később is ki lehet fejleszteni. Eddigi tapasztalatom is az, hogy a számtartási könyvek vezetése közben kisgazdáink maguktól is egyre több feljegyezni valót találnak. Többoldalúságra önmaguktól is törekednek. Kezdetben minél kisebb a vezetendő számtartás terjedelme, annál könnyebb azt elfogadtatni. Első lépésre az elfogadtatás sikere is — jó eredmény.

Tapasztalat szerint százholdas gazdaságnak egy év alatti elkönyvelendő eseményei részére négy ivnyi *leltárra*, tizenkét ivnyi *pénztárkönyvre* és négy ivnyi *háztartási naplóra* van szüksége. Ezek egybefűzését és kötését célszerű lenne oly módon megoldani, hogy a kötőablak közül az iverk évenként kicserélhetők legyenek.

A kisbirtokok számtartási iverkét a „Hangya” szövetkezeteknek kellene árusítani, a lehető legolcsóbb áron,

hogy azok mindenki által könnyen megszerezhetőek legyenek. Ezzel a „Hangya” mezőgazdasági haladásunk érdekében olyan szolgálatot tenne, amit példánkivül állónak mondhatnánk. A vidéki kis „Hangyák”-nak az a hasznuk is meglenne, hogy szélesebb körben válogathatnának a könyvelést értő kisgazdák között.

A népiskolai, leventei, a téli gazdasági tanfolyamokon való számviteli tanításokat az olcsón beszerezhető számtartási iverk lényegesen megkönnyítene. Azonkívül a gyakorlati életbe való átvitelt is nagy részben csak így biztosíthatnánk. A tanítás nem lenne kárbavesztett fáradság.

Kisgazdáink ily irányu korszerűsítésében nagy szerepre lennének hivatva a telkes vitézek és a vitézi kisgazdák, akik évről-évre vezetett számtartásaikkal igen értékes üzemi adatokat szolgáltatathatnának, amit eddig mezőgazdaságunk tudományos élete nagy mértékben nélkülözött. A vitézi szék szervezeténél fogva a tudományos haladás érdekében az ily irányu tevékenységet ne csak megengedje, hanem támogassa is.

A mezőgazdálkodás korszerűsítésére hatást gyakorló intézmények évtizedes hiányokat, sőt mulasztást pótolnak, ha a kisgazda-számtartások nagyobb számban való szaporodását elősegítik. *Kisgazdáinknak pedig jól felfogott önérdéke a nyugati példákat e téren is követni.*

(Folytatjuk.)

A jó termés bőjtje.

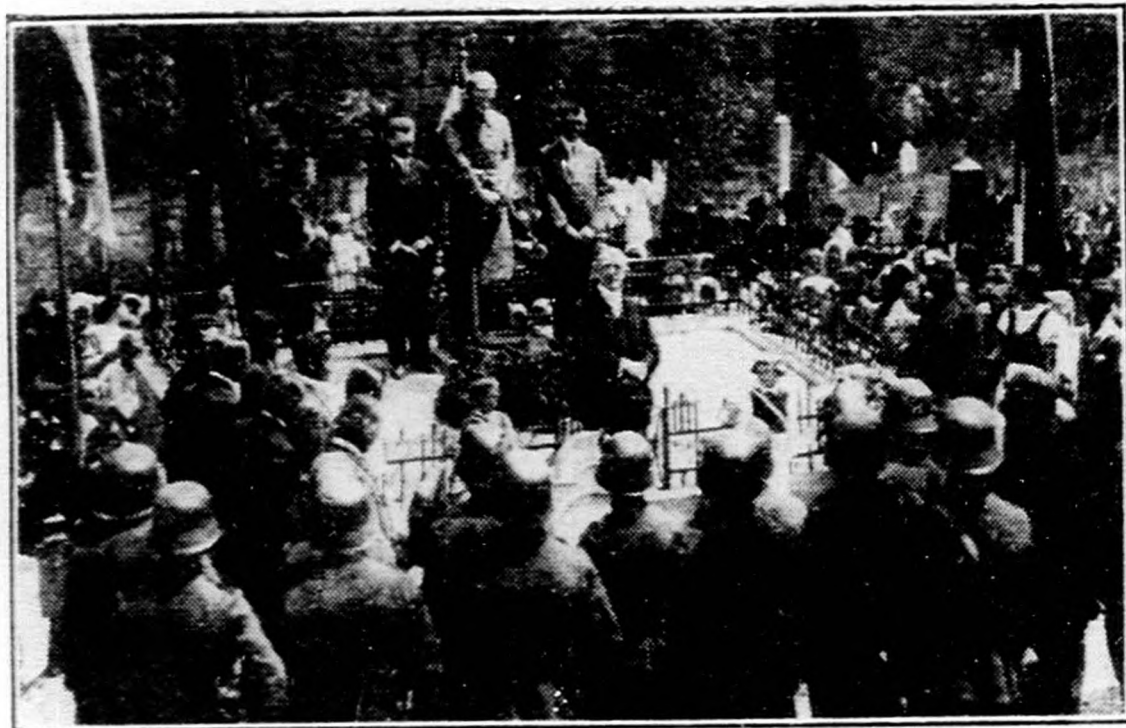
Fabricius Endre, az *Országos Magyar Gazdasági Egyesület* főtitkára a *Köztelek* egyik legutóbbi számában fenti címmel cikket írt, amelyből az alábbi részleteket közöljük:

— Általában úgy tárgyalják idej gabonatermésünk eredményét, mintha Magyarországon az idej aratás rekordtermést hozott volna. Az állítólagos rekordtermés híre eljutott a tengerentúltra is, ahol a tőzsdei spekuláció azonnal fel is használta azt a maga céljai érdekében. Ez eredményezte, hogy a *csikágói gabonátőzsdén a buza árában nagy esés következett be*, hivatkozván a magyarországi és oroszországi rekordtermésekre. A csikágói buzaáresésre reagált a budapesti gabonátőzsde úgy, hogy a *végegyedményben a világgá kürtölt rekordtermésünk a magyar gazda bőjtjét teremtette meg*. A nemzetközi gabonakereskedelemben Magyarország gabonatermése korántsem oly jelentős, hogy erre a világpiac átalakulása építhető lenne, de hangulatkeltésre a rekordtermés híre mindenesetre alkalmas.

— Annak a kérdésnek a vizsgálatánál, hogy van-e egyáltalában rekordtermésünk, a napilapok a termésbecslésre építettek és pedig úgy, hogy a múlt év kevésbé jó terméseredményeit ösz-

A
Magyar Földhitelintézet
Budapest, V., Bálvány-utca 7. szám.

Engedélyez jelzálogkölcsönöket kizárólag földbirtokra, jelenleg 35 éves törlesztésre. A legkisebb felvehető kölcsön 400 dollár (mintegy 2200 pengő). Részletes értesítőt kívánatra postán küld az intézet.

A „Hősök emlékművének“ leleplezési ünnepsége Dunaszentgyörgyön.

Klein Antal dr. országgyűlési képviselő beszédet mond.

(Lásd a szöveget.)

szehezonlították az idei jó gabonatermés eredményeivel, amidőn tényleg tekintélyes mennyiségbeli különbség mutatkozik. A hiba tehát ott van, hogy egy gyengébb hozamu év termés-eredményét hasonlították össze egy jó év termés-eredményével. A múlt 1927. évi aratás 7.40 q kat. holdas átlaghozama az idei — előzetes becslés szerinti — 8.29 q kat. holdas átlaghozammal és így a kat. holdankénti 89 kg. országos átlagbeli termés-erősségkülönbség tényleg tekintélyes. 1925-ben is jó termésünk volt, amidőn a végleges termésbecslés adatai szerint a kat. holdankénti országos átlaghozam 7.90 q volt, ezzel szemben áll az idei előzetes becslés 8.29 q-ás mennyisége, amidőn az idei esztendő javára 39 kg. holdankénti terméstartomány mutatkozik. Az előzetes becslés adatai azonban nem véglegesek, ezek még javításra szorulnak és valószínű, hogy nem felfelé, de lefelé történik majd a helyesbítés, hiszen csak egy körülményt véve figyelembe, — a pergést, amely az idén a rendesnél is nagyobb — mindjárt be fog következni a kiegyenlítődés, ami nem a rekordtermés ismérve lesz, hanem csak a jó termésé.

— Tény az, hogy a gabonaféleségeink minősége igen jó és ha már a rekord szót kell hangoztatni, ez okvetlen a minőségi rekordra alkalmazandó, ami ismét nem indokolja, hogy gabonatermésünk olcsó áron kerüljön ki kezeinkből. A csikágói tőzsde hangulatkeltése a magyar viszonyokat illetően, így kellő értékre szállítható le és ugyanez áll az oroszországi rekordtermésre való hivatkozással is, mert tudvalevőleg Oroszország termésfeleslegei a bolsevik terméskészítés folytán évről-évre csökkennek annyira, hogy a folyó évben igen jelentékeny gabonakivitelre volt utalva, nemhogy exportált volna.

— Ami végeredményben a magyar gazdát illeti, az idei nem rekord, de jó gabonatermésű esztendőben, azt mondhatjuk, hogy ennek a magyar gazda semmi előnyét sem látja. A gabona ára erősen hanyatlott a szállított kiváló minőség ellenére. Eladósodás következtében alacsony árak mellett kénytelen a legtöbb gazda a gabonája jelentékeny részén tudadni és így nem várhatja be a kedvezőbb áralakulást. A nagy szárazság előre veti árnyékát, tengeritermésünk kérdéses, burgonyatermésünk nem kevésbé, a takarmányfélék termése körül is baj van, úgy,

hogy a folyó évi termés-eredmények mérlege semmi biztatást sem rejt magában, a jó gabonatermés mellett fujdogálnak a bőjti szelek, melyek még jobban sorvasztják a gazda megapadt pénztárcáját.

Megkezdődött az amszterdami olimpiász.

Minden negyedik esztendőben a világ legjobb sportemberei összegyűlnek, hogy egymással vetélkedve a béke nemes — háborújában dicsőséget szerezzenek nemzetüknek. Az idei olimpiai játékokat Amszterdamban, Hollandia fővárosában tartják meg. Összesen negyvenegy ország versenyzői jelentek meg a zöld gyepen, hogy a sport legkülönbözőbb ágaiban bemutassák erejüket és ügyességüket.

A múlt hét szombatján már készen várta az ujonnan épült, hatalmas sportpálya az egyes nemzetek kiküldöttjeit. A magasba nyúló árbócokon negyvenegy nemzet zászlai lengtek s közöttük diszlett a magyar trikolor is. Negyvenezer ember jelent meg a pálya nézőterén, hogy tanuja legyen a megnyitó ünnepségnek. Dél előtt zuhogott az eső, de két órára kisütött a nap s a felázott térség megszikkadt, mire a felvonulás megkezdődött.

A holland királynő diszpáholyában Henrik herceg, a királynő férje foglalt helyet s ott volt két indiai fejedelem, a norvég trónörökös és több királyi herceg is. A zenekar eljátszotta a holland nemzeti indulót, majd megkezdődött a nemzetek csoportjainak felvonulása. Legelől Görögország atlétái haladtak. Minden csapat előtt egy versenyző, a nemzet lobogóját, egy másik atléta pedig az ország nevét feltüntető táblát vitte. A görög csapat után Argentína, Ausztrália, Belgium, India, Bulgária, Kanada, Kína, Kuba, Dánia csoportja következett, ezt követően a 325 tagú hatalmas német csoport vonult fel, majd Egyiptom, Lettország, Finnország, Anglia, Haiti versenyzői vonultak. Most következett Magyarország csoportja. Az élen birkózó bajnokunk, Keresztes vitte az olimpiai táblát, közvetlenül nyomában a diszkoszdobó bajnok, Egry Kálmán vitte a magyar lobogót, mellette pedig Rakovszky Iván haladt. Amikor Egry a disztribűn elé érkezett, magasra emelte, majd pedig meghajította a háromszínű zászlót. Hatalmas tapsorkán köszöntötte a magyar olimpiákonok tisztelgését. A továbbiak során Irország, Japán, Litvánia, Luxemburg, Málta, Mexikó, Monakó, Norvégia, Újzéländ, Ausztria, Panama, Lengyelország, Olaszország, Portugália, Románia, Rodezia, Spanyolország, Törökország, az Egyesült-Államok hosszú csoportja, Jugoszlávia, Délafrika, Svédország, Svájc és legvégül a vendéglátó Hollandia csoportja zárta be a nemzetek sorát.

A versenyzők felvonulása után ezerkétszáz énekes elénekelte a holland nemzeti dalt. A tűzerek diszlovéseinek elhangzása után Henrik herceg a királynő nevében megnyitotta az olimpiai játékokat. Diszlovések hangzottak ismét, majd negyvenegy fehér galamb szállt fel az egyes nemzetek színeléből készült gyűrűvel a lábaikon. Újabb ágyulövés után annyi galambot bocsátottak fel, ahány versenyző részt vesz a tornán. A galambok ezrei percekig ott röpködtek a zsufolt tribűn fölött. Majd egy holland atléta felolvasta az esküt, amelyben a versenyzők kötelezték magukat, hogy lovagiasan küzdenek. Az egyes csapatok ezután elvonultak, hogy másnap mint versenytársak álljanak egymással szemben.

Az eddigi versenyeredmények a következők:

A súlydobásban első lett Kuck amerikai (U. S. A.) atléta, aki 15 m. 87 centimétert, tehát világrekordot dobott. 2. Brist (U. S. A.), 3. Hirschfeld (német) lett. A magyar Darányi 14 m. 35 cm-es dobásával nem jutott helyezéshöz, mert a versenyben nyolcadik lett. Csak az első hat helyezett nyert pontot.

A magasugrás olimpiai bajnoka King (Amerika) lett 194 cm-es ugrással. 2. Hedges (Amerika). 3. Ménard (Francia), akik 191 cm-t ugrottak. A magyar Késmárki 184 cm-t ugrott, de pontot nem nyert, mert csupán nyolcadik lett.

A tízezerméteres futást a híres finn atléta Nurmi nyerte meg 30 perc 18.2 másodperces idővel honfitársa Ritola előtt. Harmadik a svéd Wide lett. Magyar versenyző nem indult.

Az olimpiai verseny többi eredményéről jövő héten közlünk tudósítást.

**A „VASÁRNAP“
a falusi gazdák lapja!**

A FRIEDLER-féle szabadalmazott

GAMMA

hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtekélyesebb gyógyszere.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva!

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában, valamint FRIEDLER LABORATORIUMBAN, VII., Murányi-u. 46.

Telefon: József 464—71.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház utolsó nyári ülése.

A képviselőház az elmúlt héten egyetlen napra összeült, hogy átvegye a felsőház átiratát a legutóbb elfogadott törvényjavaslatok tárgyában. A Háznak egyéb dolga nem is lett volna, de a napirendi vita és néhány sürgős interpelláció miatt az utolsó nyári ülés lefolyása is viharos volt.

A napirendi vita során először *Rassay* Károly intézett támadást a belügyminiszter ismeretes naptárrendelete ellen. A távollevő belügyminiszter helyett *Sztranyavszky* Sándor belügyi államtitkár hangsúlyozta, hogy törvény szabályozza azt, hogy a sajtótermékeket csak a belügyminiszter engedelmével lehet terjeszteni és hogy ezt az engedelmet meg kell tagadni olyan sajtótermékektől, melyek sértik a közérkölcösséget, a társadalmi békét és a nemzet érdekeit. A naptárakat évente egyszer adják ki és nem kevesebb, mint körülbelül egymillió példányban. Kiadják nem csupán elsőrangú kiadóvállalatok, hanem egészen obskurus, kicsiny, alkalmi alakulások is, akik rajta vannak, hogy ezeket a kalendáriumokat olyan tartalommal töltsék meg, mely azokat talán kelendőbbé teszi, de semmiesetre sem szolgál a közrend, a közérkölcösök és a népművelés épülésére. Ezért merült fel az a gondolat, hogy már előzetesen abba a helyzetbe kell hozni ezeket a kalendárium-vállalkozókat, hogy tudják meg, mit szabad és mit nem és ezért vállalkozik a hatóság arra, hogy nekik előzetesen tájékoztatást nyújtson. Aki azonban nem akarja, a kiadandó naptár szövegét ezután sem mutatja be, ami nem jelenti azt, hogyha az kifogástalan, a terjesztési engedelmet meg ne kapná; aki azonban biztos akar lenni a dolga felől, az, mielőtt kinyomatná, megkérdezheti a hatóság véleményét s ezzel bebiztosítja magát. Amikor a magyar állam ötezer népiskolát állít fel nagy áldozattal, nem lehet kívánatos, hogy alantas, utszéli közleményekkel ellensúlyozzák ennek az ötezer iskolának a munkáját.

A Ház többsége tapssal, a legnagyobb helyesléssel fogadta *Sztranyavszky* államtitkár kijelentéseit.

Ezután *Pakots* József mondott interpellációt arról, hogy *Siófokon* kártyaklubot nyitott a „Magyar Hírlapírók Egyesülete”, amelynek egyetlen hírlapíró tagja nincsen, amely tehát bitorolja ezt a nevet. *Sztranyavszky* államtitkár közölte, hogy az említett siófoki kártyaklubot már bezáratta, az egyesület működését felfüggesztette és ha a vizsgálat erre alapot fog szolgáltatni, megszüntetik az egyesületet. *Pakots* következő interpellációjában azt mondta, hogy a MÁV palotájának égésekor fontos okmányok pusztultak el, mert azokat nem őrizték meg gondo-

A „Sárga Csikó” műkedvelőszereplői Földeákon.

san. *Desseffy* Aurél kereskedelmi államtitkár megcáfolta *Pakots* adatait.

Buday Dezső interpellációt terjesztett elő arról, hogy a szocialisták állandóan megzavarják a keresztény szervezetek gyűléseit.

Peyer Károly a lakásbérekről interpellált, amire *Vass* József népjóléti miniszter azt válaszolta, hogy a kormány nincs abban a helyzetben, hogy a lakásbéremelést megállítsa, végül pedig *Fábián* Béla terjesztette elő interpellációját a jövedéki büntetőjog és eljárás tárgyában kibocsátott pénzügyminiszteri rendeletekről. Erre *Szabóky* Alajos pénzügyi államtitkár állapította meg válaszában, hogy a rendelet semmiféle irányban sem teremt novumot és az nem egyéb, mint egyszerűsítése és gyorsítása a bírósági eljárásnak. Ugyanígyen értelemben szólalt fel *Pesthy* Pál igazságügyminiszter is.

Az ülés ezzel véget ért és a Ház októberig szünetet tart.

A magyar kormány jegyzéke a magyar-román agrárpörben.

A magyar kormány július hó 21-én, *Bukarestben*, a román külügyminisztériumban átadta jegyzékét, amelyben foglalkozik *Titulescu* külügyminiszternek a múlt hónap 8-án a Népszövetség tanácsa előtt ismertetett, a magyar-román döntőbírói konfliktusra vonatkozó javaslatával. A jegyzék többek közt a következőket mondja:

— A magyar királyi kormány — fenntartva magának minden jogot arra az esetre, ha az ügy barátságos elintézésére irányuló kísérletet siker nem koronázná — a maga részéről ajánlatot tesz a román királyi kormánynak az irányban, hogy a két állam kormánya az ügy oly gyakorlati megoldás találásának céljából, amely az elveket mindkét részen érintetlenül hagyná és az ügy igazi ügyfeleinek, vagyis a román államnak és a magyar felpereseknek érdekeit egymáshoz közelebb hozni igyekeznek, egymással közvetlen tárgyalásokba bocsátkozzék. A magyar királyi kormány hajlandó a Népszövetség Tanácsa egy semleges tagjának közreműködését a két állam tárgyalásainál közvetítő szerepében elfogadni.

— A magyar királyi kormány természetesen szükségesnek tartja azt is, hogy egyelőre egy bizonyos határidő állapíttassék meg, amelyen belül az ügy közvetlen tárgyalások útján való rendezésének meg kellene történni.

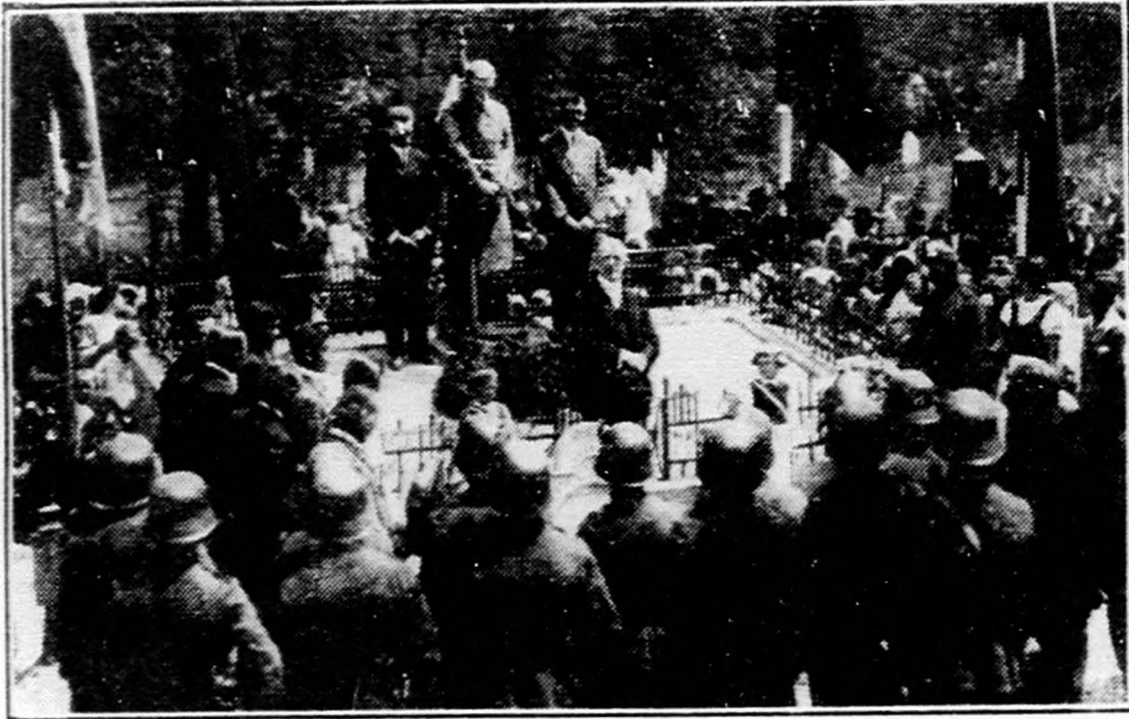
KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Nagynémet tüntetés Nyugatmagyarországon.

Az elmúlt héten az elszakított Nyugatmagyarországon körutazást tettek a német dalosok. *Kismartonban* *Schreiner* osztrák tartományi főnök ez alkalommal kifejezte a nyugatmagyarországi lakosságnak azt az óhaját, hogy része akar lenni a nagy német birodalomnak, mire *Loebe*, a német birodalmi gyűlés elnöke ezt válaszolta:

— Mi németek számítunk arra, hogy önök része lesznek a nagy német népnek!

A banketten *Leser* helyettes tartományfőnök többek között ezeket mondotta:

A „Hősök emlékművének“ leleplezési ünnepe Dunaszentgyörgyön.

Klein Antal dr. országgyűlési képviselő beszédet mond.

(Lásd a szöveget.)

sze hasonlították az idei jó gabonatermés eredményeivel, amidőn tényleg tekintélyes mennyiségbeli különbség mutatkozik. A hiba tehát ott van, hogy egy gyengébb hozamu év terméserejét hasonlították össze egy jó év terméserejével. A múlt 1927. évi aratás 7.40 q kat. holdas átlaghozama az idei — előzetes becslés szerinti — 8.29 q kat. holdas átlaghozammal és így a kat. holdankénti 89 kg. országos átlagbeli terméshozamkülönbség tényleg tekintélyes. 1925-ben is jó termésünk volt, amidőn a végleges termésbecslés adatai szerint a kat. holdankénti országos átlaghozam 7.90 q volt, ezzel szemben áll az idei előzetes becslés 8.29 q-ás mennyisége, amidőn az idei esztendő javára 39 kg. holdankénti terméstopplett mutatkozik. Az előzetes becslés adatai azonban nem véglegesek, ezek még javításra szorulnak és valószínű, hogy nem felfelé, de lefelé történik majd a helyesbítés, hiszen csak egy körülményt véve figyelembe, — a pergést, amely az idén a rendesnél is nagyobb — mindjárt be fog következni a kiegyenlítődés, ami nem a rekordtermés ismérve lesz, hanem csak a jó termésé.

— Tény az, hogy a gabonaféleségeink minősége igen jó és ha már a rekord szót kell hangoztatni, ez okvetlen a minőségi rekordra alkalmazandó, ami ismét nem indokolja, hogy gabonatermésünk olcsó áron kerüljön ki kezeinkből. A csikágói tőzsde hangulatkeltése a magyar viszonyokat illetőleg, így kellő értékre szállítható le és ugyanez áll az oroszországi rekordtermésre való hivatkozással is, mert tudvalevőleg Oroszország termésfeleslegei a bolsevik termés folytán évről-évre csökkennek annyira, hogy a folyó évben igen jelentékeny gabonakivitelre volt utalva, nemhogy exportált volna.

— Ami végeredményben a magyar gazdát illeti, az idei nem rekord, de jó gabonatermésű esztendőben, azt mondhatjuk, hogy ennek a magyar gazda semmi előnyét sem látja. A gabona ára erősen hanyatlott a szállított kiváló minőség ellenére. Eladósodás következtében alacsony árak mellett kénytelen a legtöbb gazda a gabonája jelentékeny részén tudadni és így nem várhatja be a kedvezőbb áralakulást. A nagy szárazság előrevetí árnyékát, tengeritermésünk kérdéses, burgonyatermésünk nem kevésbé, a takarmányfélék termése körül is baj van, úgy,

hogy a folyó évi terméserejének mérlege semmi biztatást sem rejt magában, a jó gabonatermés mellett fujdogálnak a bőjti szelek, melyek még jobban sorvasztják a gazda megapadt pénztárcáját.

Megkezdődött az amszterdami olimpiász.

Minden negyedik esztendőben a világ legjobb sportemberei összegyűlnek, hogy egymással vetélkedve a béke nemes — háborujában dicsőséget szerezzenek nemzetüknek. Az idei olimpiai játékokat Amszterdamban, Hollandia fővárosában tartják meg. Összesen negyvenegy ország versenyzői jelentek meg a zöld gyepen, hogy a sport legkülönbözőbb ágaiban bemutassák erejüket és ügyességüket.

A múlt hét szombatján már készen várta az ujonnan épült, hatalmas sportpálya az egyes nemzetek kiküldöttjeit. A magasba nyúló árbócokon negyvenegy nemzet zászlai lengtek s közöttük diszlett a magyar trikolor is. Negyvenezer ember jelent meg a pálya nézőterén, hogy tanuja legyen a megnyitó ünnepségnek. Délelőtt zuhogott az eső, de két órára kisütött a nap s a felázott térség megszikkadt, mire a felvonulás megkezdődött.

A holland királynő diszpáholyában Henrik herceg, a királynő férje foglalt helyet s ott volt két indiai fejedelem, a norvég trónörökös és több királyi herceg is. A zenekar eljátszotta a holland nemzeti indulót, majd megkezdődött a nemzetek csoportjainak felvonulása. Legelől Görögország atlétái haladtak. Minden csapat előtt egy versenyző, a nemzet lobogóját, egy másik atléta pedig az ország nevét feltüntető táblát vitte. A görög csapat után Argentína, Ausztrália, Belgium, India, Bulgária, Kanada, Kína, Kuba, Dánia csoportja következett, ezt követően a 325 tagú hatalmas német csoport vonult fel, majd Egyiptom, Lettország, Finnország, Anglia, Haiti versenyzői vonultak. Most következett Magyarország csoportja. Az élen bírkózó bajnokunk, Keresztes vitte az olimpiai táblát, közvetlenül nyomában a diszkoszdobó bajnok, Egry Kálmán vitte a magyar lobogót, mellette pedig Rakovszky Iván haladt. Amikor Egry a disztribűn elé érkezett, magasra emelte, majd pedig meghajította a háromszínű zászlót. Hatalmas tapsorkán köszöntötte a magyar olimpiaközpont tisztelgését. A továbbiak során Irország, Japán, Litvánia, Luxemburg, Málta, Mexikó, Monakó, Norvégia, Újzéländ, Ausztria, Panama, Lengyelország, Olaszország, Portugália, Románia, Rodezia, Spanyolország, Törökország, az Egyesült-Államok hosszú csoportja, Jugoszlávia, Délafrika, Svédország, Svájc és legvégül a vendéglátó Hollandia csoportja zárta be a nemzetek sorát.

A versenyzők felvonulása után ezerkétszáz énekes elénekelte a holland nemzeti dalt. A tüzérek diszlovéseinek elhangzása után Henrik herceg a királynő nevében megnyitotta az olimpiai játékokat. Diszlovések hangzottak ismét, majd negyvenegy fehér galamb szállt fel az egyes nemzetek szineiből készült gyűrűvel a lábaikon. Újabb ágyulövés után annyi galambot bocsátottak fel, ahány versenyző résztvesz a tornán. A galambok ezrei percekig ott röpködtek a zsufolt tribűn fölött. Majd egy holland atléta felolvasta az esküt, amelyben a versenyzők kötelezték magukat, hogy lovagiasan küzdenek. Az egyes csapatok ezután elvonultak, hogy másnap mint versenytársak álljanak egymással szemben.

Az eddigi versenyeredmények a következők:

A súlydobásban első lett Kuck amerikai (U. S. A.) atléta, aki 15 m. 87 centimétert, tehát világrekordot dobott. 2. Briet (U. S. A.), 3. Hirschfeld (német) lett. A magyar Darányi 14 m. 35 cm-es dobásával nem jutott helyezéshöz, mert a versenyben nyolcadik lett. Csak az első hat helyezett nyer pontot.

A magasugrás olimpiai bajnoka King (Amerika) lett 194 cm-es ugrással. 2. Hedges (Amerika). 3. Ménard (Francia), akik 191 cm-t ugrottak. A magyar Késmárki 184 cm-t ugrott, de pontot nem nyert, mert csupán nyolcadik lett.

A tízezer méteres futást a híres finn atléta Nurmi nyerte meg 30 perc 18.2 másodperces idővel honfitársa Ritola előtt. Harmadik a svéd Wide lett. Magyar versenyző nem indult.

Az olimpiai verseny többi eredményéről jövő héten közlünk tudósítást.

A „VASÁRNAP“
a falusi gazdák lapja!

A FRIEDLER-féle szabadalmazott

GAMMA

hajnövesztő

egyszersmind a hajhullás, korpásodás, hajmolyosodás legtokéletesebb gyógyszere.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva!

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában, valamint FRIEDLER LABORATORIUMBAN, VII., Murányi-u. 46.

Telefon: József 464—71.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház utolsó nyári ülése.

A képviselőház az elmúlt héten egyetlen napra összeült, hogy átvegye a felsőház átíratát a legutóbb elfogadott törvényjavaslatok tárgyában. A Háznak egyéb dolga nem is lett volna, de a napirendi vita és néhány sürgős interpelláció miatt az utolsó nyári ülés lefolyása is viharos volt.

A napirendi vita során először *Rassay* Károly intézett támadást a belügyminiszter ismeretes naptárrendelete ellen. A távollevő belügyminiszter helyett *Sztranyavszky* Sándor belügyi államtitkár hangsúlyozta, hogy törvény szabályozza azt, hogy a sajtótermékeket csak a belügyminiszter engedelmével lehet terjeszteni és hogy ezt az engedelmet meg kell tagadni olyan sajtótermékektől, melyek sértik a közérkölcösséget, a társadalmi békét és a nemzet érdekeit. A naptárakat évente egyszer adják ki és nem kevesebb, mint körülbelül egymillió példányban. Kiadják nem csupán elsőrangú kiadóvállalatok, hanem egészen obskurus, kicsiny, alkalmi alakulások is, akik rajta vannak, hogy ezeket a kalendáriumokat olyan tartalommal töltsék meg, mely azokat talán kelendőbbé teszi, de semmiesetre sem szolgál a közrend, a közérkölcösök és a népművelés épülésére. Ezért merült fel az a gondolat, hogy már előzetesen abba a helyzetbe kell hozni ezeket a kalendárium-vállalkozókat, hogy tudják meg, mit szabad és mit nem és ezért vállalkozik a hatóság arra, hogy nekik előzetesen tájékoztatást nyújtson. Aki azonban nem akarja, a kiadandó naptár szövegét ezután sem mutatja be, ami nem jelenti azt, hogyha az kifogástalan, a terjesztési engedelmet meg ne kapná; aki azonban biztos akar lenni a dolga felől, az, mielőtt kinyomatná, megkérdezheti a hatóság véleményét s ezzel bebiztosítja magát. Amikor a magyar állam ötezer népiskolát állít fel nagy áldozattal, nem lehet kívánatos, hogy alantas, utszéli közleményekkel ellensúlyozzák ennek az ötezer iskolának a munkáját.

A Ház többsége tapssal, a legnagyobb helyesléssel fogadta *Sztranyavszky* államtitkár kijelentéseit.

Ezután *Pakots* József mondott interpellációt arról, hogy *Siófokon* kártyaklubot nyitott a „Magyar Hírlapírók Egyesülete”, amelynek egyetlen hírlapíró tagja nincsen, amely tehát bitorolja ezt a nevet. *Sztranyavszky* államtitkár közölte, hogy az említett siófoki kártyaklubot már bezáratta, az egyesület működését felfüggesztette és ha a vizsgálat erre alapot fog szolgáltatni, megszüntetik az egyesületet. *Pakots* következő interpellációjában azt mondta, hogy a MÁV palotájának égésekor fontos okmányok pusztultak el, mert azokat nem őrizték meg gond-

A „Sárga Csikó” műkedvelőszereplői Földeákon.

san. *Desseffy* Aurél kereskedelmi államtitkár megcáfolta *Pakots* adatait.

Buday Dezső interpellációt terjesztett elő arról, hogy a szocialisták állandóan megzavarják a keresztény szervezetek gyűléseit.

Peyer Károly a lakásbérekről interpellált, amire *Vass* József népjóléti miniszter azt válaszolta, hogy a kormány nincs abban a helyzetben, hogy a lakásbéremelést megállítsa, végül pedig *Fábián* Béla terjesztette elő interpellációját a jövedéki büntetőjog és eljárás tárgyában kibocsátott pénzügyminiszteri rendeletekről. Erre *Szabóky* Alajos pénzügyi államtitkár állapította meg válaszában, hogy a rendelet semmiféle irányban sem teremt növmot és az nem egyéb, mint egyszerűsítése és gyorsítása a bírósági eljárásnak. Ugyanilyen értelemben szólalt fel *Pesthy* Pál igazságügyminiszter is.

Az ülés ezzel véget ért és a Ház októberig szünetet tart.

A magyar kormány jegyzéke a magyar-román agrárpörben.

A magyar kormány július hó 21-én, *Bukarestben*, a román külügyminisztériumban átadta jegyzékét, amelyben foglalkozik *Titulescu* külügyminiszternek a múlt hónap 8-án a Népszövetség tanácsa előtt ismertetett, a magyar-román döntőbírói konfliktusra vonatkozó javaslatával. A jegyzék többek közt a következőket mondja:

— A magyar királyi kormány — fenntartva magának minden jogot arra az esetre, ha az ügy barátságos elintézésére irányuló kísérletet siker nem koronázná — a maga részéről ajánlatot tesz a román királyi kormánynak az irányban, hogy a két állam kormánya az ügy oly gyakorlati megoldás találásának céljából, amely az elveket mindkét részen érintetlenül hagyná és az ügy igazi ügyfeleinek, vagyis a román államnak és a magyar felpereseknek érdekeit egymáshoz közelebb hozni igyekeznék, egymással közvetlen tárgyalásokba bocsátkozzék. A magyar királyi kormány hajlandó a Népszövetség Tanácsa egy semleges tagjának közreműködését a két állam tárgyalásainál közvetítő szerepében elfogadni.

— A magyar királyi kormány természetesen szükségesnek tartja azt is, hogy egyelőre egy bizonyos határidő állapíttassék meg, amelyen belül az ügy közvetlen tárgyalások útján való rendezésének meg kellene történni.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

Nagynémet tüntetés Nyugatmagyarországon.

Az elmúlt héten az elszakított Nyugatmagyarországon körutazást tettek a német dalosok. *Kismartonban* *Schreiner* osztrák tartományi főnök ez alkalommal kifejezte a nyugatmagyarországi lakosságnak azt az óhaját, hogy része akar lenni a nagy német birodalomnak, mire *Loebe*, a német birodalmi gyűlés elnöke ezt válaszolta:

— *Mi németek számítunk arra, hogy önök része lesznek a nagy német népnek!*

A banketten *Leser* helyettes tartományfőnök többek között ezeket mondotta:

— A Burgenlandban nagyon jól tudják, hogy Magyarország éppoly kevéssé mond le a Burgenlandról, mint a többi elveszett területéről. *Ez az álom azonban nyomban szétfoszlanék, mihelyt egyszer Magyarország látja, hogy a kis Burgenland mögött hatvanmillió német áll.*

Loebe, a német birodalmi gyűlés elnöke, ezeket válaszolta:

— Az elmúlt hét beigazolta, hogy a csatlakozás gondolata nem valami északnémet mesterkedés, hanem az egész német nép követelése.

(Loebe kijelentéseivel lapunk vezetőhelyén foglalkozunk.)

Az oláhok és a magyar jegyzék.

Titulescu román külügyminiszter a legutóbbi minisztertanácson ismertette a magyar kormány jegyzékét az optánsperben és az abban foglalt követeléseket *tulzottaknak minősítette*. Titulescu bejelentette továbbá, hogy a *jegyzékre egyelőre nem ad választ*.

A csehek magyarüldözése fokozódik.

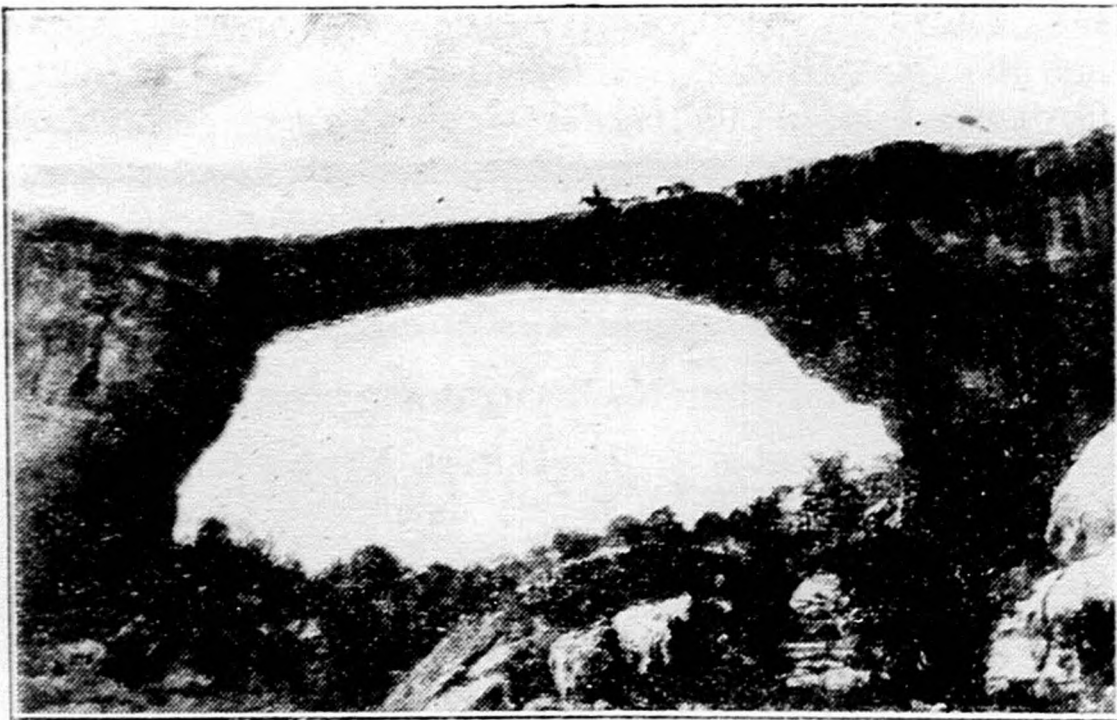
A csehek felháborító magyarüldözése napról-napra újabb erőszakoskodással hívja ki minden magyar ember bosszuvágyát. A felvidéki magyar lapok szerkesztői után ugylátszik, hogy most a magyar papokat börtönzik be. A pozsonyi ügyészség fogházába szállításra szállították be Cziba Ferenc balonyi katolikus plébánost, aki ellen az a vád, hogy a „magyar kémszervezet szolgálatában állott” s a magyar hatóságoknál feljelentést tett a Magyarországra utazó cseh állampolgárok „egész sora ellen”, akiket azután Magyarországon letartóztattak és „koholt vádak alapján fogságban tartottak!”

Portugáliában ismét forradalom volt.

Portugáliában az elmúlt héten ismét forradalom tört ki. A lisszaboni San Jorge-erőd parancsnoka, *Gonzalgue* százados kijelentette, hogy tisztejei és katonái nem ismerik el többé a jelenlegi kormányt, majd egyszerűen kizárta a kormányhü tiszteket az erődből. A kormány azonban hamarosan leverte a zendülést. Az erődöt egész éjjel ágyúkkal lötték, másnap reggel azután *Gonzalgue* megadta magát. A katonai zendülés szervezőinek és támogatóinak kinyomozása során Lisszabonban *több katonatisztet, katonát és polgári személyt tartóztattak le*. Az összeesküvők titkos raktárában rengeteg fegyvert és bombát foglaltak le.

Svéd lap a magyarság mellett.

Rokonszenves magyarbarát cikket közöl egy előkelő *stockholmi* napilap. A cikk ismerteti Magyarországnak a békrevízió érdekében folytatott küzdelmét és kifejezi azt a reményét, hogy Magyarország, amely ezer éven át védte a Nyugat műveltségét és a kereszténységet a barbárok ellen, éppen *ugy megszabadul a trianoni rabságtól, mint ahogyan Lengyelországnak is sikerült visszanyernie egységét*.

A természet, mint építőmester.

Képünk egy híres amerikai „sziklahidat” ábrázol, melyet a természet különös szeszélye alakított járható hiddá.

MEZŐGAZDASÁG

E heti ajándékfüzetünk.

E héten küldjük meg nyolcadik ajándékfüzetünket a „Vasárnap” valamennyi előfizetőjének. Ez a füzet egyik legkiválóbb szakemberünk előadásában a mezőgazdaság egyik legidőszerűbb kérdésével foglalkozik. *Kadocsa Gyula* m. kir. mezőgazdasági kísérletügyi állomásvezető, a „Vasárnap” kitűnő munkatársa,

Védekezés az állati kártevők ellen aratás után

cimmal tartotta meg igen hasznos rádióelőadását, mely pontos utbaigazításokat tartalmaz az állati kártevők elleni sikeres védekező eljárások felől. A gabona betakarítása után különösen alkalmas felvenni a harcot a kártevők ellen, melyek rendkívül súlyos károsodást okoznak. A kitűnő előadást olvasóink gondos figyelmébe ajánljuk.

A nyári talajmunkálatokról.

Irta: *Villax Ödön*.

A nyári talajmunkák közül a legfontosabb a *tarlótörésnek* idejében történő elvégzése. Nincs az a nemes mag, nincs az a műtrágya, mellyel oly mértékben fokozhatnók terméseinket, mint az idejében végzett tarlótöréssel. De hát miért is kell tarlót törnünk és miért oly sietős ez a munka?

A talaj nem holt anyag; az, akárcsak az ember, éppen úgy él. Életéhez elsősorban is nedvességre és levegőre van szüksége. Mind a levegő, mind a víz, elegendő mértékben lehet talajainkban mindaddig, amíg rajta növényzet tenyészik. A növényzet ugyanis erősen beárnyékolja a talajt s így az nem tud kiszáradni. Amíg pedig talajainknak némi kis nedvessége is van, addig talajunk él, mert ez a nedvesség a talaj porhanyósságát és légjárhatóságát elegendő mértékben biztosítja. Mihelyt azonban lekerül a növény, talajunk a forró napsütésben teljesen kiszárad, ugyszólván utolsó csepp vizét is elveszti, kőkeményé összeaszik. Az ily kiszáradt és kőkeményé összeaszott talajban megszűnik minden élet. Azok a párányi lények, melyeknek feladata a talajban lévő nyers táplálékot a növények számára felvehető formába átalakítani, elhalnak. Nekünk tehát a talajnak ezt a teljes kiszáradását, elhalását, meg kell akadályoznunk.

Azzal, hogy mihelyt a növényzet a földről lekerül, a tarlót azonnal feltörjük, a talaj kiszáradását megakadályozzuk. A sekélyen, 2—3 cm.-re, felhántolt talajréteg ugyanis nem engedi a nedvesség elpárologását. A talaj mélyéből a felületre igyekvő vizet állandóan mintegy visszaszorítja. Ettől a visszaszorított nedvességtől a feltalaj fokozatosan egészen átporhanyósul. Az ily porhanyós föld azután nemcsak, hogy a nyári csapadékot is jól magába tudja venni, de még számunkra azt az előnyt is biztosítja, hogy a többi talajmunkálatot is jól, rögmentesen tudjuk végezni.

Az idejében végzett tarlótöréssel azonban nemcsak a további jó talajmunkálatokat és a talajban levő nyers tápláléanyagoknak átalakulását biztosíthatjuk, hanem a tarlótörés a gyomok elleni küzdelmünkben is egyik leg-hatalmasabb fegyverünk. A tarlóra kihullott gyommagvak százezreit ugyanis tarlöhántással a talajba hozzuk. A talajba hozott mag az elegendő mértékben nedves földben hamar kicsirázik s azt ismételt fogasolással, esetleg tárcsázással könnyen kipusztíthatjuk. A tarlótöréssel végül az állati kártevők elszaporodását is megakadályozzuk.

Ha ellenben a tarlót nem törjük fel, az teljesen kiszáradva, jó talajmunkát sohasem ad. Rajta a szántás erősen rögs lesz. A rögek szétaprózásával aztán, ha az

Halászat szigonnyal

Az amerikai indiántörzsek a nagy tengeri halakat őseik módjára hosszú szigonnyal ejtik el. Képünk a zsákmányára várakozó indiánt mutatja be.

egy kiadós eső nélkül egyáltalán lehetséges, ugyancsak próbára tesszük igavonó állataink erejét. De jó vetőágyat még így sem tudunk biztosítani. A nyári esőzés sokat nem segít. Ez a csapadék a fel nem tört, keménnyé összeaszott tarlóba nem tud behatolni, az a felületen maradván, ismét elpárolog. Ha nagy ügyel-bajjal sikerült is később tarlónkat felszántani és a nagy rögöket elaprózni, várni kell a kiadós esőzésre, hogy növényeinknek jó vetőágyat biztosíthassunk. Ugyanis hantos, rögös földbe, száraz porba, mint amilyen a később felszántott tarló földje, nem vethetünk. Az ilyen földben a mag sem csirázik. A későbbi esőzésre pedig, ha meg is indul a csirázás, abban sem sok a köszönet, mert a hantok miatt különböző mélységre került mag kelése és további fejlődése végig egyenetlen marad.

A felhántott tarlót meg kell fogasolnunk. A megfogasolt táblák lehengerezése csak a gyomosodásra nagyobb mértékben hajló tábláinkon megokolt. A kigyomosodott táblát azután ismételt fogasolással tisztíthatjuk meg. Helyénvaló lenne azután a tarlótörést lehengerezése akkor is, ha a hántás rögöket szaggatott fel, mi különösen akkor történik meg, mikor a talaj szárazabb volta miatt nem sikerült tarlónknak sekélyebb feltörése. Ez esetben azonban a hengert a boronának kell követnie.

A tarlótörés után a tavasziak alá rendszeren csak őszi szántunk. Az ősziak alá azonban a tarlótörést követő 4—6 hétre a keverőszántást el kell végeznünk. Ez csaknem olyan mélyen történhetik, mint az őszi szántás. Az esetben, ha a tarlót idejében feltörtük, úgy ezt a keverőszántást jól el tudjuk végezni. Az eke nagy hantokat nem dob fel, mert addigra a felhántott réteg alatt talajunk jól átnyrkosodott. Az esetben azonban, ha a tarlótörést nem, vagy csak később végeztük, úgy ezzel a keverőszántással egy kiadós esőig kell várunk, különben a kívánt mélységig nem tudjuk átforgatni a talajt.

A lassabban ható műtrágyákat, mint a Thomassalakat, mézsnitrogént, kénsavas ammóniákat stb.-t, az ősziak alá kötöttebb talajon legcélszerűbb ezzel a keverő szántással talajba hozni. A könnyebb természetű talajokon azonban ezeknek a műtrágyáknak a talajba keverése ne a keverő szántással, hanem az ezt 4—6 hétre követő vetőszántással történjék. A gyorsan ható műtrágyákat, mint

pl. a szuperfoszfát is, legjobb közvetlenül a vetés előtt kiszórni.

A vetőszántás mélysége 10—15 cm. lehet. A vetőszántást boronának, szükség szerint hengernek és ismételt boronálásnak kell követnie. A vetőszántás célja, hogy őszi növényeinknek elég apró, nagyobb rögöktől mentes földet, egyenletes tömörségű, nyirkos vetőágyat biztosítsunk. Ajánlatos, különösen a rozsnál, továbbá akkor is, ha a mézsnitrogént a vetőszántással kevertük a talajba, hogy a vetéssel 6—8 napig várjunk. Fogással és hengerrel ugyanis sohasem lehet oly egyenletes tömörségű jó vetőágyat biztosítani. Helyesebb tehát, ha a talajnak párnapit engedünk — feltéve természetesen, ha emiatt nem késünk meg a vetéssel, — hogy a talaj saját súlyánál fogva egyenletesen ülepedjék. Ez esetben azonban vetés előtt ajánlatos a talaj felületét megfogasolni, hogy a magot jól bevegje.

Természetesen lehetnek körülmények, mikor egyrészt az idő nem engedi meg az említett munkálatok elvégzését, másrészt azon munkálatok mindegyikének elvégzésére nincs is szükség. A nyár folyamán lekerülő növények tarlóját ugyan minden körülmények között mindig fel kell törnünk. De a keverő, vagy vetőszántás elvégzésére nincs is szükség. A nyár folyamán lekerülő növények tarlópos áttárzás után azonnal vethetünk, máskor viszont akár a keverő, akár a vetőszántás maradhat el.

Van-e jelentősége a tavaszi és nyári műtrágyázásnak?

Ma, amikor földművelésügyi kormányzatunk egyre több műtrágyát vásárol, hogy részben ingyen, részben kedvezményes áron gazdáink között szétossza, hogy gazdáink minél jobban megismerjék ezen kiváló termésközpontú eszközt, gyakran felvetődik annak a kérdése, vajon lehet-e tavasszal vagy nyáron a későn vetendő növények alá műtrágyázni. A legtöbb gazda ugyanis, különösen pedig a kisgazda, ha van műtrágyája, nem nézi mily növény alá, mikor és hogyan trágyáz. Így, biz nem egyszer megesik, hogy nem a megfelelő módon és időben történő műtrágyázásnak alig van haszna, vagy éppen semmi hatása sem lesz. Ennek eredménye természetesen az, hogy felhagynak a műtrágyázással, sőt olyan esetről is hallottam, hogy a gazda még az ingyen kapott műtrágyáját sem hozza el, mert sajnálja a fuvart.

A műtrágya, hogy hatást fejthessen ki, szükséges, hogy a hatóanyagai a talaj nedvességében jól feloldódjanak. A feloldódás természetes nem történik egyszerre, ahhoz idő kell, tehát, hogy a műtrágya valóban teljes hatást fejthessen ki, szükséges, hogy a talajban hosszabb időn keresztül legyen annyi nedvesség, amennyiben az összes hatóanyagok tökéletesen feloldódhatnak. Késő tavaszi vagy nyári esőzés után hamar kiszárad talajunk. Az ily időtájt adott műtrágya tehát nedvesség hiányában csak nehezen fejthet ki hatást, miért is a késő tavasszal vagy a nyár elején vetendő növények alá nem igen érdemes műtrágyázni. Igaz, hogy a fel nem oldódott tápanyagok később, ha a talaj elegendő mértékben nedves

A világ legjobb Harmonikái, Hegedűi, Citerái, Harmoniumjai, Beszélőgépei, Cimbalomjai, Trombitái, továbbá az összes Hangszerek itt a gyárban kaphatók. — Iskolai, dalárdai, egyházi Harmoniumok részletre is. — Romlott hangszereket művésziessé javít. Legjobb húrok. Árjegyzéket ingyen küld:

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. sz.
Levente- és egyéb zenekarokat szakértően szerel.

Kecskefogat-verseny.

Ausztrália fővárosában, Sydney-ben rendkívül népszerű szórakozás a kecskefogat-verseny. Kis kétkerekű járművek elé kecskebakot fognak és a kocsit nők hajtják. Persze, a nézők se-rege nagyokat kacag a kecskebakok rugkapálózásain és azon, hogy a fogatok egyre-másra összeütköznek.

lesz, feloldódhatnak, de minek hevertessük egyrészt a kiszórt műtrágyában addig kamatoztatlanul pénzünket, másrészt az is előfordulhat, hogy az időközben feloldódott és a növények által fel nem vett táplálóanyag egy része vagy a talaj mélyébe mosódik, vagy a növények által fel nem vehető alakba megy át.

Ezért a leghelyesebb az, ha elsősorban azon növények alá műtrágyázunk, melyeket ősszel vetünk, mert akkor a sok téli csapadékban a táplálóanyagok jól feloldódnak és azokat a növény mind hasznára fordíthatja. A korán tavasszal vetendő növények alá történő műtrágyázásnak is meg van a kellő eredménye, mert ekkor elegendő mértékben van még a talajban a télről visszamaradt nedvesség és ekkor még kiadósabb tavaszi esőzésre is számíthatunk. A későbbben vetendő növények alá azonban, mivel ekkor már szárazabb a talajuk, nem igen van jelentősége a műtrágyázásnak, kivéve ha csak oly növényről nincs szó, amely a műtrágyát igen meghálálja. Ez esetben azonban a műtrágyát már tél végén, vagy kora tavasszal kell kiszórni.

Ügyeljünk az állatok bőrének épségére.

A bőriparosok sűrűn panaszkodnak, hogy a vágóhidakon levágott állatok bőrének fejtése igen gyakran a kellő gondosság nélkül történik és ennek folytán nálunk feltűnően nagy számban kerülnek forgalomba olyan nyers bőrök, amelyek *vakmetszések vagy egyéb sérülések miatt csak mint selejtes minőségű bőrök a rendes napi áron alul értékesíthetők.*

Mínt hogy az ilyen hibás nyersbőrökből készített készbőrök a külföldön nagyobb gondal fejtett bőrökből előállított készáruval a versenyt felvenni nem képesek s így a bőrök gondtalan fejtéséből eredő károk nemcsak a közvetlenül érdekelt husiparosokat, hanem végeredményben nemzetgazdaságunkat is érzékenyen sújtják, a földművelésügyi miniszter utasította az összes husvizsgálókat, hogy működésük közben a fogyasztásra levágott állatok bőrének lefejtését *mindenkor különös figyelemmel kísérik* és az ezzel foglalkozó munkások kellő felvilágosításával hassanak oda, hogy a gondtalan fejtésből eredő sérülések *lehetőleg elkerültesse*nek.

Ezzel kapcsolatban figyelmeztetjük a gazdaközönset is, hogy a saját érdekében gondosan ügyeljen arra, hogy az állatok *hajtása ne történjék kiméltlen bot- vagy ostorcsapásokkal, mert az ezek nyomán visszamaradt sebhelyek is jelentékenyen csökkenthetik a levágott állat bőrének értékét.*

Hány háziállat van Magyarországon?

A földművelésügyi miniszter most adta közre az 1928. évi tavaszi állatösszeírásoknak eredményeit. A statisztika főbb adatai a következők:

1928-ban a csonkaország területén 1.811.647 *szarvasmarhát* számoltak össze. A múlt évhez képest a szaporodás mindössze 6000 darab, és a csonkaország szarvasmarhaállománya még mindig nem érte el a békebeli állomány számát. 1911-ben ugyanis a csonkaország területén 2.149.756 darab szarvasmarha volt. A jelenlegi állomány fajták szerint a következőképpen oszlik meg: *magyar fajta* 286.183 darab, vagyis az egész állomány 15.89%-ka. *Siementhali* 1.342.951 darab, vagyis az egész állomány 74.13%-ka. *Borzderes* 27.068 darab, vagyis 1.5%. *Egyéb fajta* 148.373, vagyis 8.18%. A szarvasmarhaállomány megoszlása ivar szerint a következő: *bika és bikaborju* 86.191, vagyis 4.78%, *tehén és üszöborju* 1.306.483, vagyis 72.15%, *ökör és tinó* 418.974, vagyis 23.12%.

A *lóállomány* statisztikája aránylagosan sokkal nagyobb emelkedést mutat. 1928-ban 917.974 darab lovat számoltak össze, az 1927. évi 903.326 darabbal szemben. Lóállományunk a békeidőkhöz képest is jelentékenyen szaporodott, mert 1911-ben a csonkaország területén 896.498 darab ló volt. A lóállomány fajták szerint a következőképpen oszlik meg: *melegvérű* 725.786, vagyis 79.03%, *hidegvérű* 192.488 darab, vagyis 20.94%.

A *sertésállomány* csak a múlt évekhez képest növekedett, mert az 1928. évben összeszámolt 2.661.539 darab sertés a múltévi 2.386.664 darabbal szemben mintegy 300.000 darabnyi szaporodást mutat, de azért még jelentékenyen kevesebb, mint a békeidőben. 1911-ben a csonkaország területére 3.322.407 darab sertés esett. Jelenlegi sertésállományunk fajták szerint a következőképpen oszlik meg: *zsirsertés* 2.402.454 darab, azaz 90.26%, *hussertés* 259.085 darab, azaz 9.74%.

A *juhállomány* a múlt évhez képest is csökkent. Az idén összeszámoltak 1.566.351 darabot, 1927-ben 1.610.716 darabot. A csonkaország területén 1911-ben 2.406.041 darab volt.

A *kecskeállomány* is erősen csökkent. 1928-ban 29.836 darab a kecskék száma. Érdekes, hogy a kecskeállomány 1922 óta majdnem a felére csökkent, mert akkor 48.241 darab kecske volt az országban.

Növényeink védelme a madarak ellen. A madarak kártétele ellen legtöbbször nem lehet alaposan védekezni. Egyrészt felfangosságukon meghiusulnak a védekezési eljárások, másrészt még arra is ügyelnünk kell, hogy vannak olyan madarak is, amelyek káruk mellett hasznót is hajtanak. Ezeket tehát kimélnünk is kell. A madarak általában veszélyeztetik a növényt az elvetett magtól kezdve egészen addig, míg a növény magot nem köt. Az elvetett magot, ha kisebb területről van szó, gyerekekkel őriztessük. Esetleg gallyakal kell lefedni, amíg ki nem kelt. Jól bevált védekezés még az, hogy az ágyak felé színes fonalakat feszítünk ki, a talaj felszínétől mintegy 10—15 cm. magasságban. Az éredő magot úgy védhetjük meg legjobban, ha az az egész növényt túllzákkal borítjuk be. Ha nem sajnáljuk a költséget, az egész ágy felett túllhálót feszítsünk ki. Paradicsom- és szamócaéreskor a madarak különösen sok gondot okoznak. Ilyenkor is vagy őriztessük a növényeket, vagy naponta többször löjünk közéjük vaktöltéssel. Végül a madárijesztőknek is vehetjük még hasznát, ha azok ruháját rövid időközökben változtatjuk, továbbá, ha minden két napban más-más helyre tesszük őket. A legfontosabb itt az, hogy a madaraknak ne legyen idejük megszokni a madárijesztő helyét és ruházatának színét. Ha ezt megszokták, hiábavaló a madárijesztő alkalmazása.

**Pálinkafőző- és mosóüstök vörösrézből
RÉZGÁLIC — RAFFIA — RÉZKÉNPOR**

Kitűnő gyártmányu
szőlőpermetezők

legolcsóbb áron beszerezhető

SZONTÁGH PÁL rézáruraktár

Cégtulajdonos: TERÉNY S.-né.

Budapest, IX., Üllői-ut 19. szám.

Telefon: József 362—17.

Augusztusi temivalók a gazdaságban. A tarló és ugarszántást folytassuk. Lent, kendert, ha magja érett, most kell egészen kinyúni és szárát áztatni. A tarlórépát meg kell kapálni. Mohart takarmánynak lekaszáljuk és szénának elkészítjük. Borsót, babot, lencsét learatjuk és kicsépeljük. Takarmányrozsot őszi búkkönnyel vagy borsóval keverve korai tavaszi etetésre most kell elvetni. Fehémustárt, csibehurt, biborherét őszi zöldtakarmánynak most kell elvetni. A dohánylevelek szárítása és szedése is megkezdendő. A fölösleges csalamádéból most lehet legjobban zsombolyozott, savanyított takarmányt készíteni tölire. A kertben a korai burgonyákat kiszedjük. A mák érett tokjait le kell vágni és összegyűjtve a kifejtés előtt megszárogatjuk. A téli fejessaláta magja palántanevelés végett most elvethető. A gyümölcsösben a gyümölcsrel megrakott ágakat alá kell támogatni. Az alvó szemre való nemesítés megkezdhető. A szamóca szaporítása az osotorindák leszedése és iskolázás által eszközölhető. A letermett málnahajtásokat a tövükben le kell vágni, hogy a fiatal hajtások annál jobban fejlődhessenek. A szőlőben a pótlóköntözés, fattyazás, tetejezés befejezendő. A szőlőt, ha gyomos, meg kell még kapálni és, ha szükséges, még egyszer permetezzünk a peronoszpóra ellen. A szürethez az edényeket és eszközöket lassanként elő kell készíteni. Csemegeszőlőknél, ha a lombzat nagyon buja, néhány levelet távolítsunk el, hogy a szőlő korábban érjen meg. A korai csemegeszőlő már szedhető. A pincében egyedül teendő a borok rendes feltöltögetése. Az igásjószág nagyon sokat dolgozik, tehát igen jól tartjuk.

A borjak legeltetése. A növendékállatok nevelésében a mozgási alkalom megadásának éppen olyan nagy jelentősége van, mint a bő és természetszerű takarmányozásnak. Mégis vannak gazdák, akik a fejlődő jószágot szűk boxokban tartják, ahol a fiatal állat szervezete elpetyhüd, csontjai nem fejlődhetnek, izmai helyett „köntöszövet“-e gyarapodik, inai pedig sohasem lesznek acélosak. Magától értetődik, hogy az ilyen körülmények között tartott növendékállat a betegségekkel szemben fogékony lesz. Így nem lehet tenyészállatot nevelni, de igavonó jószágot sem. Igaz, hogy a nagyobb uradalmaknak sokkal inkább meg van az alkalmuk arra, hogy leendő tenyészállatainknak növendék korukban jó minőségű legelőket teremtsenek, avagy tágas kifutókat létesítsenek, de a kisgazda is megtalálhatja a módot arra, hogy növendékjószága kellő testmozgásban részesülhessen. A borju legeltetésénél elsősorban a jó minőségű természetes legelők jönnek tekintetbe. Ezen legelők az istállókhöz közel legyenek. Ha ilyen legelőnk nem volna, egy-két holdas gyepes kifutók létesítésével kell segíteni a hiányon. Kövy József gazdasági felügyelő tapasztalatai szerint az ilyen kifutók is nagyon megfelelnek a célnak, ha a mozgás mellett a fiatal jószág takarmányozására is kellő gondot fordítunk. De ne csak akkor ügyeljünk a bő takarmányozás keresztülvételére, amikor a növendék ilyen mesterséges kifutókban nevelkedik, hanem akkor is, ha az természetes legelőkön járhat. A legeltetésnek tenyész-

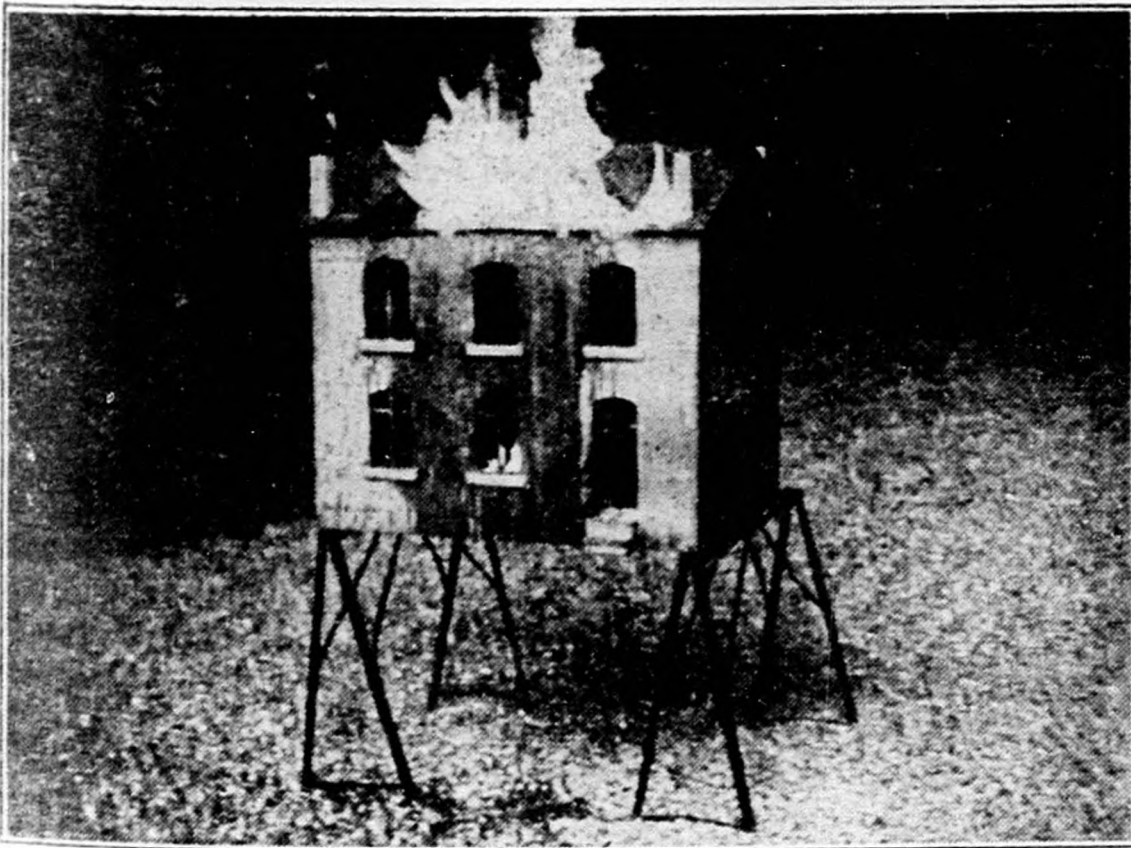

A „fonó“ Németországban.

A spreewaldi földművesasszonyok és leányok érdekes nemzeti viseletükben a rokka mellett. Sajnos, ez a szép és hasznos szokás ott is kiveszében van, akárcsak nálunk.

állatnevelésnél sohasem lehet az a célja, hogy a jószág itt keresse meg élelmét. A legelőn mozoghat a jószág, legelészhet, élvezheti az áldásos napfényt és tiszta levegőt, de hogy testét gyarapíthassa, a legelőrejárás mellett is rendszeres takarmányozásban kell részesítenünk. A legeltetés tehát csak elengedhetetlen kiegészítője a növendékállat fejlesztésére hivatott eszközöknek, valamint ellensúlyozója a teljes istállózás káros hatásának, de nem kizárólagos tényezője az állatnevelésnek.

Szikes legelők gondozása. A szikes területeket a legtöbb helyen sorsukra bízzák avval a megokolással, hogy azokkal úgy sem érdemes foglalkozni. Pedig az idevágó kísérletek éppen az ellenkezőjét bizonyítják. Igaz, hogy a szikes területeket, legyen az legelő, avagy szántóföld, egyik évről a másikra egy csapással megjavítani nem lehet. Azonban egy-két évi kitartó gondozással a szikes legelő is hasznos területté változtatható. A szikes legelő használatánál a legfontosabb követelmény az, hogy arra csak annyi állatot hajtsunk ki, amennyi azon a legszárazabb években is megélhet. Május végéig, június közepéig, nemkülönben az esős időjárásakor a szikre nem szabad jószágot hajtani. Június közepéig ugyanis egy kaszálást nyerhetünk a szikről s ezután már legeltethetjük. Sáros időben pedig azért nem szabad legeltetni, mert az állatok letapossák a füveket s azon a helyen vagy semmiféle növényzet nem fog nőni, vagy haszontalan gyomok vernek tanyát. A sziket megfelelő fűmagkeverékek elszórásával is szokták javítani. Ebben az esetben augusztusban fogasoljuk meg, majd táresázzuk s egy évig, mint ugart kezeljük. A következő évben beszórjuk fűmagkeverékkel. A szik beszórására szolgáló fűmagkeverék a következő fűmagfélékből álljon: angol perje, csomós ebir, réti ecsetpázsit, réti perje, aranyzab, réti esenkesz, szarvaskerep, korcsHERE, fehér here. Az első három fűféléből 4—6 kg., a többiből 1.5—2 kg. legyen a keverékben úgy, hogy egy kat. holdra 25—28 kg. fűmagkeverék kerüljön. Az ujonnan létesített szikes legelőket csakis száraz időben és kiméletesen legeltessük, hogy ne menjenek tönkre. Jó szénatermést biztosít a sziken 150—200 kg. cukorgyári méziszap, vagy ugyanennyi istállótrágya, vagy 250—300 kg. Thomas salak kiszórása.

A tűzveszély elhárításának új módja.

A párisi tűzoltóság mostanában érdekes kísérletet végzett. Benzinnel és petrolummal átitatott deszkákból egy ház modelljét készítették el és meggyújtották. A benzín és a petrolum teljesen elégett, a deszka azonban sértetlen maradt. A jövőben tehát a faanyagot ezzel az eljárással meg lehet óvni a tűzveszélytől.

Magyarország legolcsóbb cipőforrása Engel M.

Székesfehérvár, Kossuth-u. 15.

Szállít utánvétellel igen olcsó árban női fekete, pántos divat 14 P-től, női barna, legújabb divat 16 P-től. Drapp szürke és lakk divatcipők 18 P-től, férfi cipők 16 P-től, azonkívül többféle divat- és strapaszandál, gummitalpu, gyermekcipők. Minden pár cipőért felelünk. Kockázat nincs, nem megfelelőt becserélünk vagy a pénzt vissza küldjük. E lapra hivatkozónak képes árjegyzéket bérmentve küldünk.

Hősök ünnepe Dunaszentgyörgyön.

Több ízben hírt adtunk már arról, hogy *Dunaszentgyörgy* izzó magyar érzésű ifjúsága *Kuthy Elek* m. kir. honvédfőhadnagy kezdeményezésére és irányítása mellett műkedvelőelőadás-sorozatot rendezett abból a célból, hogy az előadások tiszta jóvedelméből emlékművet emel a község hősi halottainak emlékére. Az erős akarat, a szívvel-lélekkel végzett nagy munka és a nehézségek kitartó elhárítása meg is valósította a gyönyörű célt: az emlékmű elkészült és július hó 1-én lezajlott a leleplezési ünnepség.

Már a kora hajnali órákban lázasan készülődött a lelkes csapat valamennyi tagja a nem mindennapos s egyesek életében talán egyetlen ilyen eseményre. Mindegyikük azon iparkodott megható igyekezettel, hogy minél fényesebben sikerüljön minden. A lányok odahaza a koszoruk kötésén dolgoztak, a fiuk pedig a sírnál adták meg az utolsó simításokat, mit addig nem lehetett megtenni, mert az csak az utolsó percben — későn este — készült el teljesen. Kilenc óra után érkezett meg a kivezényelt katonaság, tíz órakor jött meg *Klein Antal* országgyűlési képviselő. Az emlékműépítő kis csapat nem sokkal utóbb kivonult a temetőbe. Elöl hat koszoruvívő pár haladt. A lányok magyarruhában, széles nemzetiszínű mellszalaggal, mely gyászfátyollal volt letakarva, a fiuknak pedig gyászfátyolos karszalagjuk volt, mely alól szintén szent trikolóruknak színei látszóttak ki.

Háromnegyed tizenegy órakor érkezett az ünnepség helyére *Klein Antal* dr., a katonaküldöttség, *Grünwald Elek* Dezső dr., volt Vöröskereszt-kórházi főorvos és a leventék, *Vince István* tanító vezetésével s közvetlen utánuk *Nagy Ernő* s. lelkész.

Vörösmarty Szózatának eléneklése után *Nagy Ernő* segédlelkész rövid, de annál meghatóbb imában kérte a Mindenható áldását azokra, kik életüket áldozták s atyai kegyelmét erre a szegény, agyonsanyargatott országra. Ezután *Klein Antal* lépett a kripta lépcsőjére s rövid beszédében visszpillantott az elmúlt háború véráldozatalra és borzalmaira. Keresetlen szavai oly nagy hatással voltak a másfélezer főnyi hallgatóságra, hogy beszéde végén alig lehetett találni száraz szemeket.

Beszéde befejeztével egy magyarruhás kislány, *Bötz Kató*, Szikinczey „Hontalan álmá”-t szavalta el mély érzéssel. Fátyolozott hangja önkéntelenül azt a hatást keltette, mintha tényleg látná, vagy ő maga volna az a halott vitéz, ki könyörögve kérli, hogy miért nem lehet „szép hazánknak szabadsága elhullatott vérünk ára?!”

Ezután *Grünwald Elek* dr., volt Vöröskereszt-kórházi főorvos tette le a Vöröskereszt piros rózsákból font koszoruját. Beszédében megemlékezett az akkori lakosság áldozatkészségéről, mely ötvenégyes kisegítő kórházat állított fel s abban több mint kétezer beteg és sebesült talált üdülést és kapott orvosi segílyt. „Sajnos azonban, — mondá — a mi ápoltságunk soraiból is részt követelt magának a könyörtelen Nagyur, s annak a három halottunknak emelt ma méltó siremléket lelkes ifjúságunk.”

Most *Kuthy Elek* honvédfőhadnagy helyezte el elhunyt bajtársai sírján a köréje csoportosuló építő ifjúság fehér liliomból kötött koszoruját, megfogadván ama három, „a legszebb ruhába, a magyar honvéd egyenruhába öltöztetett” esontváznak, hogy dolgozni fogunk a jelenben, a multra tekintve, jövőnkért, s nem fogunk addig megpihenni, míg újra egy testté és lélekké nem lesz a magyar, s míg nem tépi a Kárpát bércein a tavaszi orkán s nem simogatja az Adria partjain a lány fuvalom szent trikolórukat.

Ezután *Melicskó Árpád* honvéd tüzérfőhadnagy állott meg a sírok előtt s tisztelegve a „M. kir. honvédség nevében” elhelyezte a katonaság koszoruját. Ujból egy magyarruhás kislány állott a nézők előtt, *Vida Mariska*, ki összekulesolt kezekkel tette fel Végvárynak „Keserű kérdés”-ét „ahhoz, akitől már nincs hova fellebbezni.” Esdő hangon kérdezte: „Isten, hát

mindegy már neked, ha nem dicsérnek magyar templomok?” De végső szavai új erőt öntöttek a hallgatóság szívébe, midőn reménykedő hangon azt hallották: „Nem! Világot tartó tenyered nem veszitheti el most a magyart!”

Ezután a levente énekkar a magyar Hiszekegyet énekelte, melyet a közönség utánuk énekelt. Ujabb koszorut vett át *Vincze István* tanító és helyezte el a „leventék nevében” a siron. Gárdonyi Gézának az „Öreg honvéd” című költeményét szavalta el ezután *Fodor Esztike*. Most a hozzátartozók helyezték el koszorúikat, majd *Kuthy Elek* főhadnagyhoz lépett *Keresztes Istvánné* néhai *Drubics Ferenc* örvezető özvegye s pár szívből jövő keresetlen szóval, könnyes szemekkel megköszönte fáradozásait a holtak emlékéért s egy koszorut akasztott a főhadnagy nyakába. *Kuthy Elek* megköszönte az özvegynek megható figyelmét csapata nevében s kérte, hogy ne vegye rossznéven, ha nem tartja meg a koszorut, hanem azt „azoknak adja, kik azt méltán megérdemlik” s ezzel azt is a sírokra helyezte.

Nemzeti imánk eléneklése után a kivezényelt csapatok diszmenetben vonultak el az emlékmű előtt, melyet az építő ifjúság a holtak nevében a sír előtt állva fogadott.

Ezután a *Büki Sándor*-féle vendéglőben ötvenszemélyes társaság volt. Este pedig ugyanott egy irredenta-est, melynek számai méltók voltak a fekete gyászszalagokhoz s száthatvan főnyi meghatott közönsége meggyőzhette az ifjúságot arról, hogy munkája nem volt hiábavaló, mert nem halt még ki a magyar népből a hősei iránti kegyelet.

VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG

GAZDATÁRSADALMI HIREK

Tenyészkos-vásár Miskolcon.

A *Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara*, annak a nagy értéklődésnek kielégítésére, amely a kerület juhtenyésztő gazdái körében a tavasszal, már a harmadik évben rendezett *juhnyáj-szemlék* során megnyilvánult, ez év *augusztus hó 26-án tenyészkos-vásárt rendez Miskolcon*. A tenyészkos-vásáron az ország legkiválóbb juhtenyésztői lesznek képviselve s ez oldalról a vásár sikere már is biztosítottnak látszik. A kisebb tenyésztők részéről eddig is nagy számban történtek kosvásárlásra előjegyzések és így remélhető, hogy a résztvevő tenyésztetek az eladásnál is megtalálják számításukat. A vásár rendezőbizottsága nagyarányú propagandát fejt ki a vásár sikere érdekében és arra törekszik, hogy a tenyésztetek a legcsekélyebb költséggel vehessenek azon részt. A vásárló tenyésztetek érdekében a *Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara* lépéseket tett *kedvezményes tenyészállatbeszerzési hitel és szállítási kedvezmény biztosítására*. A vásáron szakszerű tanácsok és irányítás mellett szerezhetnek be kosokat a juhászok. A tenyészkosvásár bejelentési határideje augusztus hó 22.

Gyümölcstermelő értekezlet.

Kecskemét, Nagykőrös, Fegyverhaza, Kiskőrös, Kalocsa, Cegléd, Abony és *Halas* gyümölcstermelői legutóbb értekezletet tartottak s azon elhatározták, hogy a *Faluszövetség* vezetése alatt száztágu küldöttséggel járulnak a miniszterelnököt helyettesítő *Vass József* népjóléti miniszter elé, akinek átnyújtják az alföldi gyümölcstermelők memorandumát. A memorandumban az alföldi gyümölcstermelők és gyümölcskereskedők a magyar gyümölcs védelmére intézkedést kérnek. Így a külföldi gyümölcs kizsorítása érdekében az a kívánságuk, hogy a kormány magas vámokat vessen ki azokra. A hazai gyümölcsök érdekében pedig arra kéri a kormányt, hogy az illetékes szakintézetekben állapítsa meg a magyar gyümölcs tápértékét és vitamintartalmát s ugyanakkor vizsgáltsa meg a nálunk piacra kerülő és érdemtelenül agyonreklámozott külföldi gyümölcsöket is.

Kölcsönt óhajtóik fordulhatnak közvetlenül

Agrária Részvénytársasághoz Budapest, Erzsébet-körút 2. Tel. J. 418-79
Sürgősen kihelyezünk birtokra, házakra néhány milliárd **amortizációs** kölcsönt 7 1/2 százalékos típusban **készpénzben is**. **Amerikai** bankkölcsönt **bekebelezési illetékmentesen** kötelezvényre kaphatnak rövidebb vagy hosszabb időre **kisbirtokosok is**. **Kölcsönt ajánlókat jutalékban részesítünk.**

A halott hazatérése — idegenből.

A messzi idegenben elhaló kinalt hozzátartozói hazaszállítják, hogy otthoni földben pihenjen. Képtünk egy Amerikából Klnába menő hajó fedélzetét mutatja be, az egyszerű fakoporsókkal és a körülöttük üldögélő rokonokkal.

A csongrádi földmunkásszövetkezet végzi a szegedi pályaudvar földmunkáját.

A csongrádi földmunkásszövetkezet az Országos Központi Hitelszövetkezet földmunkásosztályának segítségével megpályázta a Szeged-rendezőpályaudvar bejárata előtt levő vágányrész átjavításával kapcsolatban végzendő földmunkálatokat. A munkálatokat, melynél mintegy 2600 köbméter föld mozgósítandó, sikerült is a szövetkezetnek elnyerni és ezzel a kitűnő földmunkás vállalkozó szövetkezet ismételt tanubizonyságot tehet kiváló munkaképességéről.

Monok községben veszettség tört ki a szarvasmarhaállományban.

Zemplén vármegye közigazgatási bizottságának legutóbbi ülésén a vármegye főállatorvosa szóvátette, hogy Monok községben a marhaállományban veszettség tört ki, amelynek folytán tizenhét szarvasmarha esett áldozatul, sőt a további fertőzést sem lehetett megakadályozni, mert a monoki gazdák tiltakoztak az azonnali beoltás ellen. A monoki gazdák ugyanis csak az esetben voltak hajlandók az oltást megengedni, „ha a főállatorvos biztosítékot vállal arra, hogy az oltás után egy állat sem hull el”. A főállatorvos ezt természetesen nem vállalhatta s mert a veszettség elleni kötelező oltásra nincs rendelet, a további elhullást sem lehetett megakadályozni. Tény, hogy a szarvasmarha veszettség ellen teljesen biztos szerünk még nincsen, azonban Aujezsky Aladár bakteriológiai igazgatónak székelyi minden esetben biztos hatásuaknak bizonyultak.

Az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara új igazgatója.

Az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara folyó hó 26-án Kaposvárott, rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen nagy többséggel ideiglenes helyettes-igazgatónak megválasztotta Kiss Elemér m. kir. gazdasági tanácsost, vácrátóti nagybérlőt.

A magyar és cseh állategészségügyi egyezmény kiegészítése.

A magyar és cseh állategészségügyi hatóságok Pozsonyban a közelmúltban egyességet kötöttek az állatok és állati termékek szállítására. Ezt az egyezményt kiegészítették most olyanképpen, hogy az állatok és állati termékek szállítására vonatkozóan cseh részről Füle, Rimaszécs és Tornaalja határállomásokat, magyar részről pedig Somoskő és Bánréve állomásokat jelölték ki. Ugyancsak ezeken az állomásokon át történik ezután a tej, tejtermékek, tojás, gyapju, gyapjuhulladék, rongyok, pelyva kivitele, illetve behozatala is szállítási igazolvány nélkül, sőt anélkül, hogy a szállítmány a feladó állomás vagy származási igazolvány mellékletével volna ellátva. A hustermekeket és megölt baromfiakat a feladóállomásokon túl új orvosi vizsgálatnak nem vetik alá.

A vasuti sinektől száz méterre kell vinni a gabonakereszteket.

A MÁV megkeresésére a főszoigabírák utasították a községi előljáróságokat, hogy sürgősen szerezzenek érvényt annak a tűzbiztonsági rendeletnek, mely arra vonatkozik, hogy a vasuti sinek mentén fekvő földek tulajdonosai gondoskodjanak arról, hogy a buzakereszteket a sinektől befelé is száz méter távolságra rakják s azonkívül az előírt felszántás és egyéb biztonsági intézkedéseket végrehajtsák. A nemzetgazdaság szempontjából igen fontos intézkedéseket az előljáróság sürgősen végrehajtja és szigorúan megbünteti azokat, kik a rendelet ellen vétnek.

Allami borpincét kap Kecskemét.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara kérést intézett Mayer János földmívelésügyi miniszterhez, amelyben állami borpincét kér Kecskemétnek. A kisebb szőlősgazdák ugyanis jelentékeny kárt szenvednek amiatt, hogy termésüket nem tudják megfelelő helyre tenni és ép ezért szakszerűen kezelni. Hangsúlyozza a kérelem, hogy Kecskemét az alföldi borvidék legértékesebb része s ennek a borpince létesítésével történő felkarolása valóságos nemzeti érdeket jelent. A kérelem teljesítését megkönnyíti az a körülmény, hogy a Kecskeméten székelő Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Körzeti Hitelszövetkezet vállalja az állami borpince pénzügyi adminisztrációját s így erre a célra nem szükséges különálló, nagyobb költséggel járó intézmény létesítése.

XI. Pius pápa balesete. Római jelentés szerint a pápa mult hét szerdáján a vatikáni kertben végzett szokásos sétája alkalmával kisebb balesetet szenvedett, amelynek szerencsére nem voltak súlyos következményei. Autódefektus következtében gyalog akart visszamenni palotájába és e közben a lába megbicsaklott egy kőn és kificamodott. A ficamodás heves fájdalmat okozott a Szentatydnak, aki éppen ezért egy másik autóval vitette magát vissza a Vatikánba.

József kir. herceg nyitja meg a kapuvári kiállítást. A magyar vidék legnagyobb szabású eseményére, a Faluszövetség kapuvári népriseleti ünnepségeire és kiállítására nagyban folynak az előkészületek. Az augusztus hó 12-én lezajló ünnepségeken megjelenik József kir. herceg, aki személyesen fogja megnyitni a Faluszövetség kapuvári kiállítását. József kir. herceg fogadására Kapuvárott nagyban folynak az előkészületek s a rendezőbizottság. Ghiczy Ödön főszoigabíró és Vámos Ferenc dr. főjegyző lelkes vezetése mellett mindent elkövet, hogy e tősgyökeres magyar község méltóan mutathassa be évszázadokra visszanyúló gazdasági és szellemi kulturáját és bemutathassa színpompás viseletét és népszokásait. Augusztus hó 12-én, vasárnap 9 órakor Kapuvár község határában Sopronvármegye és a kapuvári járás vezetői fogadják az autón érkező kir. herceget, aki négyes fogaton vonul végig Kapuvár főutcáján a népriseletbe öltözött lakosság és leventék sorfala között. A község háza dísztermében Kapuvár asszonyai villásreggelt adnak József kir. herceg tiszteletére. József kir. herceg kíséretével együtt ezután misét hallgat és végignézi a templomból kijövő nép hagyományos templomi felvonulását, amely maga is különleges látványosság számba megy. Ezután szemlélt tart a vármegyei vitézek és a hadviseltek felett, majd koszorút helyez a kapuvári hősök emléksobrára. Tíz órakor veszi kezdetét a kiállítás megnyitó ünnepsége, amelyen Gévay Wolff Lajos, Sopronvármegye alispánja, Bajtay Mihály dr., m. kir. gazd. főtanácsos, a Faluszövetség ügyvezető igazgatója és Vámos Ferenc községi főjegyző mondanak beszédet. Ezután következnek az ünnepségek legérdekesebb részei: népriseletbe öltözött kapuvári lakodalmas menet vonul el a vendégek előtt, teljesen hűen bemutatva az ősrégi, de ma is divatos kapuvári lakodalmas szokásokat. A felvonulás után a lakodalmas nép el táncolja a toborzótáncot, egyik legeredetibb és legmagyarabb, Kapuvár vidékén még ma is táncolt táncot. A kiállítás megtekintése után délután 3 órakor kezdődnek a Kapuvár melletti vitnyédi réten a járási leventeversenyek, a kiscsiga- és kocsi-versenyek, azok végeztével pedig a mezőgazdasági munkaversenyek. Az ország minden részéből nagy érdeklődés nyilvánul meg a Faluszövetség kapuvári ünnepségei iránt. Különböző társadalmi egyesületek és intézmények rendeznek ez alkalommal tanulmányi kirándulásokat Kapuvárra, ezenkívül több külföldi tanulmányi kirándulásokat Kapuvárra, ezenkívül több külföldi szövetség bejelentette részvételmét az ünnepségekre. Féláru jegy váltására jogosító igazolványok, amelyek augusztus hó 10—17-ig érvényesek, ugy a MÁV., mint a Győr-Sopron-Ebenfurti Vasút vonalaira már kaphatók a Faluszövetségnél (Budapest, IX., Üllői-ut 1., II. 4.) és a helyi rendezősnél (Kapuvár).

Mult, jelen, jövő.

Egy forró nyári napnak alkonyán
Künn bolyongok a zöldelő rónán.
Nézem a pirral szegélyezett eget . . .
A csillagok, rajt égni kezdenek . . .
Elnézem hosszan s elmerengék én
A dícső magyar mult történetén.

Elgondolom, hogy mily nagy volt e hon,
Három tenger övezte egykoron!
És most . . . Ó, keserű, rút valóság!
Szétdarabolt, meggyalázott ország!
De szent hazám, aki téged szeret:
Bizik, hogy jön még rád szép kikelet!

TÓTH BENEDEK SÁNDOR levante (Csanádapáca)

Kézműves kamarát kívánnak az iparosok. Az Ipartestületek Országos Szövetségének legutóbbi közgyűlése határozati javaslatot fogadott el, amelynek értelmében az IPOSz kéri a kormányt, hogy az iparosság új szervezete a kézműves kamara elnevezést kapja. A határozati javaslatot Grieger Miklós, Fröhwrth Mátyás és Perlaky György országgyűlési képviselők vezetésével népes küldöttség adta át Herrmann Miksa kereskedelemügyi miniszternek és arra kérte őt, hogy a kézműves kamara ügyét jóakarattal pártolja. A miniszter adott válaszában kifejtette, hogy hiva a kamarának és a készülő törvényjavaslatot nemsokára a Ház elé viszi. A küldöttség ezután Dréhr Imre népjóléti államtitkárnál tisztelgett.

Rákosi Jenő önéletrajza a Daily Mailben. Rákosi Jenő, a magyar újságírók neszora, mint Rothermere lord vendége Londonban tartózkodik. Eddig több cikke jelent meg a nemes lord lapjában, az egyik legutóbbi számban pedig rövid önéletrajzát közölte. Rákosi Jenő a cikkben előadja, hogy állandó munka és tevékenység a titka annak, hogy magas életkora ellenére meg tudja őrizni frissességét. Magyarország története is, ugymond, nagyjában hasonló képet nyújt. A magyar nép élete örökös harcából állt a fennmaradásért és a függetlenségért. Magyarországot időről-időre legyőzték, leigázták és szétdarabolták, de mindig főnixként újraéledt poraiból. Sohasem öregedett meg és ma is fiatal. Aki a szerencsétlenségben sem veszti el önmagába vetett hitét, nem öregedhetik meg.

Ötvenezer pengőt ajándékozott Rothermere a magyar újságíróknak. Rothermere lord felkereste a Londonban időző Rákosi Jenőt és a következő levelet nyújtotta át neki:

„Magam is erősen érdekelve vagyok az újságírás körül és ezért igen örvendenék, ha Ön, mint a legnagyobb magyar újságíró nálam tett látogatása emlékéül elfogadna tőlem 50.000 pengőt. Szeretném, ha ezzel az összeggel legjobb belátása szerint rendelkeznek. Az egész összeg felett való rendelkezést teljesen az Ön belátására bízom, csak az a kérésem, hogy a szükségét szenvedett magyar újságírók javára fordíttassék az összeg, tekintet nélkül arra, hogy az illetők társadalmi, politikai vagy felekezeti szempontokból milyen irányu lap kötelékébe tartoznak.“

Rákosi Jenő megilletődötten köszönte meg Magyarország nagy barátjának nemeslelkű adományát és hazaérkezése után fog az adomány szétosztásáról rendelkezni.

Huszonhárom nap alatt a föld körül. Mears és Collyers amerikai repülők az elmúlt vasárnap huszonháromnapos föld-körüli ut után szerencsésen megérkeztek Newyorkba. A két pilóta repülésével megdöntötte az eddigi huszonnyolcnapos világrekordot.

Két debreceni leány ajándéka Rothermere lordnak. Bökönyi Margit és Szőlősi Mária debreceni leányok hosszas és fáradságos munkával elkészítették Rothermere lord életnagyságu gobelin-mellképét, amelyet bemutattak Magos György dr. polgármesternek. A polgármester a sikerült gobelint a két leány kísérelével együtt megküldi Rothermere lordnak.

Egy oláh főhadnagy összevagdalt egy magyar tisztviselőt. Az oláhok által megszállt Erdély egyik ősrégi magyar városában, Désen, történt a napokban az alábbi eset, amely ismét világot vet az oláh elnyomók „magas“ kulturfölényére. A város intelligenciája, különösen a fiatalság, mint minden este, kint sétált a korzón, amikor egyszerre rémes sikoltás zavarta meg az utca eleveenségét. Egy Popescu nevű oláh főhadnagy élesrefent kardjával rátámadt Rácz Sándorra, a város egyik magyar tisztviselőjére, kivel régi haragos viszonyban állott s olyan súlyosan megsebesítette, hogy a magyar fiu a vérvesztéstől eszméletlenül esett össze az aszfalton. A város Fő-utcáján sétálók között akadt egy magyar orvos is, aki nyomban segítségére sietett s ideiglenes kötésekkel látta el az összekaszabolt embert. Rácz Sándornak igen súlyos sérülései vannak. Támadója élesrefent kardjával levágta a fiatal ember orrát és összezúzta az állát. Nem valószínű, hogy meg lehessen menteni az életnek. Popescu főhadnagy gyalázatos tettét azért követte el, mert Rácz Sándor udvarolt a város legszebb lányának, aki már egyszer kiadta Popescu útját. A kikoszorózott oláh főhadnagy tehát így akarta megboszszulni szégyenét. A főhadnagyot letartóztatták.

Elutaztak a magyar olimpiai versenyzők. Az elmúlt hétfőn délután indult el a budapesti Keleti-pályaudvarról a magyar olimpiai atléták csoportja Hollandia fővárosa, Amsterdam felé. Az elutazás alkalmával nagyszámu közönség jelent meg a pályaudvaron, mely lelkesen éljenezte az olimpiai atlétákat. Négy óra után néhány perccel érkezett a pályaudvarra Klebelsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter, aki a következő szavakat intézte a magyar bajnokokhoz:

— Menjetek ki Amsterdamba és mutassátok meg a világ népei előtt, hogy nemcsak acélos búzát és erős paprikát terem a magyar föld, hanem acélizmu embereket és erős férfiakat is. Kezetekben van letéve az a pajzs, amelyre ez a szent név van írva: „Magyarország“. Hozzatok majd haza ezt a pajzsot diadallal, erre kérlek beneteket az egész magyar nemzet nevében. Isten áldása kísérjen utatokon!

A miniszter szavai nagy lelkesedést keltettek. Palotai Kovács Károly, a vivószövetség elnöke szólott még az atlétákhoz, akiknek nevében Somfai Elemér beszélt. A miniszter a vonat elindulása előtt kezét fogott mindegyik ifjuval. Az atléták háromszoros: „Huj! Huj! Hajrá!“ kiáltással bucsúztak a fővárostól és bizakodó lélekkel indultak el a világ nemzeteinek versenyére.

Siketnéma inasának vérét ömlesztette át saját testébe egy pesti cipész. Nemrégiben különös per került a budapesti királyi járásbírósa elé. A felperes Kun József cipészinas kártérítést követelt mesterétől, Lebovics Ignáctól, azon a címen, hogy vérének átömlesztésével megmentette mestere életét. 1925 decemberében Lebovics Ignác cipésmester ugyanis súlyosan megbetegedett és az orvosok véleménye szerint csak vérátömlesztéssel lehetett megmenteni az életét. Lebovics felesége ezután bevitte siketnéma kis inasukat a zsidókörházba és a magát megértetni alig tudó gyereket, anélkül, hogy megkérdezték volna, felajánlotta a vérátömlesztés céljára. A műtét elvégzése után a fiu annyira legyengült, hogy hosszabb időre ágyának esett. A gyerek apja, idősebb Kun József pedig keresetet indított Lebovics Ignác cipésmester ellen, amelyben kiskorú siketnéma gyermeke kárának és költségeinek megtérítését kéri. A járásbírósa helyt is adott a keresetnek s Lebovics Ignácot arra kötelezte, hogy idősebb Kun Józsefnek 250 pengőt fizessen meg. Az ítélet ellen a bejelentett felebbézesek most kerültek a királyi törvényszék, mint felebbviteli bíróság elé, ahol a felek meghallgatása után jóváhagyták a királyi járásbírósa ítéletét.

Már heti öt pengős részletekben vásárolhat varrógépet és kerékpárt.

Kérjen árjegyzéket.

ALBRECHT TESTVÉREK, kerékgyártók,

varrógép, kerékpár és sportcikk nagykereskedése. Budapest, VIII., Német-utca 32. Rákóczi-tér sarok. Telefon: József 360-94. Nagy javítóműhely.

Hotelszolgából — milliomos.

Képiünkön Fechner Gerhardt nevű berlini hotelfiu látható, aki valóban szerencsés fickónak vallhatja magát. Ugyanis egy amerikai rokona, akit sohse látott, két és fél millió márkát (körülbelül négy millió pengőt!) hagyott reá halála után. A fiatalember tehát teljes joggal mosolyog a képen.

A Faluszövetség gazdaggyűlése Lajosmizsén. Julius hó 22-én nagyszabású gazdaggyűlést tartott a Faluszövetség a pestmegyei Lajosmizse községben, a lajosmizsei Gazdasági Egyesület rendezésében. A Gazdasági Egyesület hatalmas előadótermében a sürgős gazdasági munkák dacára is nagy tömegben összegyűlt gazdák előtt Tarnsy Lajos dr., a Gazdasági Egyesület elnöke, nyitotta meg a gyűlést. Ezután Radnóti István, a Faluszövetség központi titkára, tartott hosszabb beszédet a magyar mezőgazdasági időszerű kérdéseiről. Hiába van rekordtermésünk, ha a gazda még lábön eladta a gabonáját 14 és 16 pengőért és ha a vetőmagot kénytelen volt 20 és 30 százalékos uzsorakamatu kölcsönből vásárolni. Különösen pedig küzködni és vesződni kell az értékesítés nehézségeivel, amelyek még mint fenyegető rémek veszélyeztetik a jó termés jövedelmező eladását. Ezután részletesen ismertette azokat az eszközöket, amelyek segítségével a magyar gazdatársadalom nehéz helyzetén segíteni lehet. Végül ismertette a Faluszövetség falufejlesztő munkásságát és tevékenységét. A nagy tetszéssel fogadott előadás után Szórád János, Beke András, Bakacsi István, B. Varga Pál, szólaltak hozzá a felvetett kérdéshez, majd Gaál Mihály községi főjegyző mondott köszönetet a Faluszövetségnek azért az áldásos tevékenységéért amellyel a falusi kis embereket immár egy évtized óta támogatja.

A „Sárga csikó“ műkedvelő szereplői Földeákon. A Földeákon hosszú idő óta működő, sok megérdemelt sikert aratott ifjúsági műkedvelőgárda legutóbb a „Sárga csikó“ adta elő többiben, osztatlan tetszés mellett. A darab betanításában Csathó Kálmán és Dehény Lajos tanító urak szorgoskodtak. Mellékelt képiünk a teljes műkedvelő gárdát ábrázolja: *Első sor* (balról jobbra) Rakonczai János, Bodócsi Mihály, Ratkay Lajos, Ádók József, Ádók Pál. *Második sor:* Dauda Lajos, Nádasdi Viktória, Nádasdi Mihály, Mészáros Rózsika, Ménesi György, Bugyi Juliska, Bánszki Antal, Bakos István. *Harmadik sor:* Kiss Esztiike, Mészáros Pannika, Ádók Pál, Czagány József, Ádók Mihály, Molnár Viktória, Bakacsi Matild. *Negyedik sor:* Juhász Pál, Vízványó Lajos, Kocsis István és Szakács Mihály. (Beküldte Ménesi György.)

Patkányok, egerek és mezei egerek irtására a legjobban ajánlható a „Ratinol“ irtóanyag, amely fertőző betegséget plántál az illető állatfaj közé és gyökeresen kiirtja. Más állatra vagy emberre nem ártalmas. Ugyanitt beszerezhető sváb-, rusznai-, csótányirtószerek is. Postaszétküldési hely Ratinol Laboratórium, Budapest, VII., Murányi-utca 36.

Ötezer kilométert akar kocsizni egy budapesti konflis. Polgár Sámuel ötvenkét éves budapesti bérkocsis elhatározta, hogy Csillag nevű lovával és konfliskocsijával ötezer kilométeres világmérföldi utra indul. Az öreg kocsis Bécsen, Berlinen, Brüsszelen, Hágán, Genfén, Párison keresztül akar Rómába jutni. A vállalkozó szellemű kocsis úgy számít, hogy karácsonyra már visszatér a fővárosba.

Az ítélőtábla felmentette a fizettségűes gyilkos unokát. Két évvel ezelőtt a hevesmegyei Vács községben lakó Veress András gazdálkodó édesapjával, idősebb Veress Andrásal, a mezőre ment dolgozni. A ház őrizetére Veress András tizenéves fiát hagyta. A munka a mezőn kissé tovább tartott úgy, hogy az otthon hagyott gyermek a sötétség beálltával magára zárta az ajtót. Tíz óra felé dörömbölést hallott a lakás ajtaján, majd egy ismeretlen hang kérte, hogy nyisson ajtót. A kisfiu nagyon megijedt, képzeletében már rablókat és betörőket látott és ijedten kezdett kiabálni segítségért. Az idegen pedig erősebben dörömbölt és azt mondta: „Bum, bum, ha be nem eresztesz, megeszlek!“ A gyermek nagyon megijedt, kiosont a konyhába, ahol a sarokban levő baltát felkapta, óvatosan kinyitotta az ajtót és egész erejével az ajtó előtt álló alakra sújtott. A baltacsapástól talált ember sikoltva összerogyott és néhány pillanat múlva meghalt. Ekkor derült ki, hogy az idegen nem volt más, mint a fiu hetvenhat éves nagyapja, aki tréfálkozva akarta megijeszteni unokáját. Az egri törvényszék, annak idején két évi javítóintézetre ítélte a fiut. Felelővizsga során az ítélőtábla a kisfiut felmentette a gyilkosság vádjától és megállapította, hogy a gyermek félelme indokolt volt a késő esti órákban és így érthető, hogy védekezni igyekezett az idegennel szemben, aki őt megevéssel fenyegette.

Olesón adta el házát és ezért megölte gyermekét. A németországi Boroszlóban, a város legrégebbi utcájának egyik házában az elmúlt héten nagy tüzvész pusztított. Midőn a tűzoltók benyomultak a házba, a ház egykori tulajdonosnőjének lakásában holtan találták az asszony hétéves kisleányát, keresztülvágott nyakkal, félig korommá égve. A lakás valamennyi butora petróleummal volt leöntve. A kisleány anyját letartóztatták. Azonnal beismerte, hogy ő gyilkolta meg gyermekét. A lakást azért gyújtotta fel, hogy bosszút álljon az új háziúron, akinek potom összegéért volt kénytelen eladni a házat. A gyermeket azért ölte meg, hogy ne kelljen az ártatlan csöppségnek anyja gyalázatát viselnie. A kisleányt már napokkal előbb megölte, s azóta, két nap és két éjszaka állandóan a halott gyermek ágya mellett ült, míg végre felgyújtotta a házat.

Német dalosok hangversenye az Országház előtt. A Budapestben járt német dalosok igen kedves ajándékkal lepték meg a főváros lakosságát. Kedden délelőtt Budapest egyik legnagyobb terén, az Országház előtt elterülő Kossuth Lajos-téren, fogadta hivatalosan a főváros a német vendégeket, akik vizsonzásképpen hangversenyt rendeztek a szabad ég alatt a magyarok tiszteletére. A Hiszekegy eléneklése után Liber Endre tanácsnok üdvözölte a kétezeröttszáz német dalost. A németek nagy lelkesedéssel fogadták az üdvözölő szavakat és „Hoch! Hoch! Hoch! — Éljen! Éljen! Éljen!“ kiáltással válaszoltak. A németek nevében Wenga egyetemi tanár köszönte meg a magyarok szíves vendégszeretelét: „Ha magyarul nem is tudunk megtanulni — mondotta — de a magyar dal szavát megértjük!“

Egykor.

Egykor én is ápolgattam
Kis kertemben rózsafát,
Öntözgettem reggel, este,
Kéjjel szívtam illatát.

De elhervadt a virágja,
Lehullott a levele,
Rózsafámból nem maradt más,
Csak a szúrós tövise . . .

Ifj. BATHA KÁLMÁN (Ispánk)

OLVASÓINKHOZ!

Felkérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése 1928. július hó 31-én lejárt, hogy a már megküldött befizetési lapon az előfizetési díjakat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Egész évre	8 pengő
Félévre	4 pengő
Negyed évre	2 pengő

Ingyen mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel küld a „Vasárnap” kiadóhivatala (Budapest, VI. ker., Ó-utca 10.)

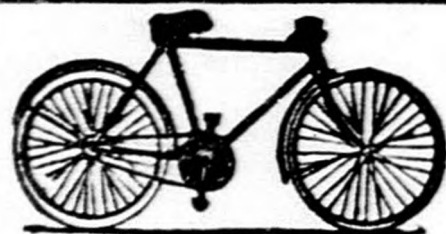
Száznegy vagon széna, ötvenöt vagon szalma és negyvenegy vagon zab szállítására hirdet pályázatot a főváros tanácsa. A főváros tanácsa versenytárgyalást hirdet a közbiztonság és állatvásárok részére szükséges széna, szalma és zab szállítására. Az egész évi takarmány-szükséglet 104 vagon széna, 55 vagon szalma és 41 vagon zab, azonban ajánlat tehető vagy az egész mennyiségnek, vagy pedig 10 vagon szénának, 6 vagon szalmának és 4 vagon zabnak szállítására. Az ajánlatot az előirt ajánlati úrlapon kell megtenni és ezt zárt borítékban aug. 17-én pénteken, déli 12 óráig kell a tónási VIII. ügyosztályban (Központi városháza, II. emelet 214. ajtószám alatt) benyújtani. Ugyanitt díjmentesen kapható a részletes szállítási feltételeket tartalmazó ajánlati felhívás és az előirt ajánlati úrlap is.

Kitüntetett leventeoktató. Horényi Károly dráva-kereszturi tanítót, aki egyben oktatója az ottani leventecsapatnak, a leventeoktatás terén végzett kiválóan eredményes, buzgó munkásságáért a kultuszminisztérium 80 pengő pénzjutalomban részesítette.

Kun Bélát kitoloncolták Bécsből. Kun Bélát, a vörös hóhért, az osztrák hatóságok intézkedésére Bécsből kitoloncolták. A tartományi törvényszék alserstrassei fogházából a rendőrigazgatóság fogházába vitték, természetesen zárt autón. Kun Béla alig másfélórát töltött a rendőrség fogházában és ugyancsak zárt autón kivitték a nyugati pályaudvarra, ahová az autó öt perccel a háromnegyedtizes vonat indulása előtt érkezett meg. Kun Béla két detektív kíséretében gyors léptekkel sietett át a várótermen és egy bérelt másodosztályú szakaszba szállott be. A rendőrség Kun Béla indulását a legnagyobb titokban tartotta és a vonat utasai sem tudták, hogy kivel utaznak együtt. Németországban aztán hajóra ültették a bolsevista rémuralom népbiztosát, hogy Oroszországba szállítsák.

A magyar találmányu Gamma hajszernek óriási sikere. Friedler Antal ipari vegyésznek Gamma elnevezésű hajszere, amely az összes hajbetegségek biztos gyógyszerén kívül a hajnövesztést is föltétlen eredménnyel megindítja, rövid idő alatt oly hatalmas sikerre tett szert, hogy Jugoszlávia, Albánia, Románia és Csehszlovákia területén töltőállomásokat kellett létesítenie. Hogy a kitünően bevált készítményhez a társadalom minden rétege könnyen hozzájuthasson, 100 grammos próbaüvegek is forgalomba kerültek. Friedler Antal forgalomba hozta legújabb készítményét, a *Gamma hajszappant*, amely összetételénél fogva teljesen fölöslegessé teszi minden más hajmosó használatát, mert általa a haj és fejbőr tökéletesen megszabadul a felrakódott idegen anyagoktól.

Akinek a gyomra fáj, bélműködése megrekedt, étvágya nincs, emésztése elgyengül, nyelve fehéressárga, keze reszket, emlékezőképessége csökken, annál naponta egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz rendbehozza az emésztést, le szállítja a magas vérnyomást és jó közérzetet teremt. A forró égöv országában észlelt orvosi tapasztalatok dicsérik a **Ferenc József** víz hatását különösen vérhasnál és olyan gyomorbetegségek esetén, melyek a váltólázzal együtt lépnek fel. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A MÁV. és a csendőrség hiv. szállítója. Világhírű The Whitworth kerékpárok kis részlete, varrógépek, gyermekkocsik gyári árban. Speciális javítóműhely. Kerékpár alkatrészek: friss külsők P 6.80-tól, belsők P 2.10-től, lánc P 369, pedál P 3.60-tól stb. Képes árjegyzék 800 képpel ingyen.

Láng Imre műszerész, Budapest, VI. Teréz körút 3. szám. (saroküzlet).

TANÁCSADÓ

Kérdés: *Vagyontalan kovács vagyok. Beteg feleségemet az orvos kórházba utalta. A főjegyző a szerszámaim értékét is felvette a bizonyítványba, valamint az anyósom földesekéjét is. Kötelesek vagyunk-e fizetni a kórházi költségeket? (10.227. sz. előfizető.)* — **Felelet:** A törvény szerint minden kórházi ápolás után felmerült ápolási díjakat a fizetni képes és köteles hozzátartozó köteles viselni, illetve megfizetni. A házastársak kölcsönösen, gyermekek és szülő, vagy viszont, unoka, nagyszülő és viszont. A levélben említett vagyoni helyzet éppen nem tüntet fel vagyonos állapotot, de ennek megállapítása a körülményektől függ és a községi eljáróság hatáskörébe tartozik.

Kérdés: 1. *Képesít-e a felső mezőgazdasági iskola érettségije m. kir. dohánybevallótiszti állásra?* 2. *Melyik minisztérium hatáskörébe tartozik a felsőmezőgazdasági iskola?* 3. *Érdemes-e a IV. gimnázium-osztály után a felsőmezőgazdasági iskolába mennem?* 4. *Melyik felső mezőgazdasági iskola a legjobb? (D. B., Ujfehértó.)* — **Felelet:** 1. Igen. 2. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium. 3. Igen. 4. Egyformán jó mind-egyik.

Kérdés: 1. *Hogyan lehet a szalonnát megóvni az avasodástól?* 2. *Hogyan készítik a hentések a nyár folyamán a kolbászt? (N. B., Szombathely.)* — **Felelet:** 1. Nyáron a felszeletelt szalonnát ablakot hideg helyen alaposan ki kell hűteni, majd sóval jól bedörzsölni, egymásra (máglyára) rakva elraktározni, de minden hat hétben újra átrakni és utána sózni. Az avasodás ellen hűvös, sötét, jól szellőző helyen lehet megvédeni a szalonnát. 3. A hentések nyáron kolbászt úgy készítenek, hogy a húst finomra vágják, borszal és kevés salétrommal fűszerezik és a belekbe töltik. Majd 16 százalékos pácolólét készítenek (100 kg. víz, 15 kg. salétrom) és 2—3 napra a kolbászt ebbe a lébe teszik. Ezután megmossák s pár napig füstölik.

Kérdés: *Tehenemet állandóan legyek bántják, hogyan lehetne védekezni a legyek ellen? (K. L., Kisujszállás.)* — **Felelet:** Jó lenne, ha állatait valamilyen fertőtlenítő szerrel mosná le, pl. Salannak.

Kérdés: 1. *Vámőr szeretnék lenni, hol jelentkezhetem?* 2. *Áthelyezik-e a vámőrt a csendőrséghez?* 3. *Hová érdemesebb jelentkezni, a vámőrséghez, vagy pedig a honvédséghez?* 4. *Hogyan lehet valaki soffőr?* 5. *Kap-e lakást a vasuti fékező és kap-e családi pótlékot?* 6. *Igaz-e, hogy a m. kir. honvédségnél egy év után már a honvédet bármelyik csapatához áthelyezik? (E. I., Kerkatófalva.)* — **Felelet:** 1. Az illetékes vámőrpáncsnokságnál vagy pedig Budapesten a főparancsnokságon (V. ker., Aréna-ut és Lehel-utca sarok, laktanya). 2. Ha kérelme indokolt, akkor esetleg igen. De ha csendőr akar lenni, úgy azonnal jelentkeznie csendőrnek, bizonytal felveszik. 3. Ez teljesen attól függ, vajjon élethivatásnak választja-e a pályát, vagy pedig csak ideiglenes elhelyezést keres. 4. Soffőr-iskolát kell végeznie és soffőrvizsgát kell tennie. 5. Igen. 6. Ez teljesen az egyéntől függ.

Kérdés: *Hol kaphatok építészeti könyveket? (Sch. K., Zalaszabar.)* — **Felelet:** Kiadóhivatalunkban; Bossányi: „Építészeti alaktan”, ára 3.90 pengő; Diesner: „Költségvetéstan”, ára 12 pengő; Harkányi: „Épületszerkezetek méretezése”, ára 3.20 pengő; „A mérnöki és építészeti munkák díjszabása”, ára 2.50 pengő; Némethy I.: „Kőművesmesterség”, ára 12 pengő.

Kérdés: 1. *Melyik a leghíresebb felsőkereskedelmi iskola Magyarországon?* 2. *Lehet-e a kereskedelmi érettségivel gazdasági akadémiára menni? (K. M., Békéscsaba.)* — **Felelet:** Ezt nem vagyunk hivatottak eldönteni. Bármelyik iskolában tanulhat és nemcsak az iskolától függ, hogy mennyit tanul a diák, hanem elsősorban a diáktól. Régi és kipróbált kereskedelmi iskolák vannak vidéken is, de természetesen a fővárosi kereskedelmi iskoláknak inkább megvan az alkalmuk arra, hogy a növendékeket a kereskedelmi ismeret terén jobban kiműveljék. 2. Nem.

Kérdés: *Kétezernyolcszáz négyszögöl fekete földem van, amire a Kisbirtokosoktól szeretnék kölcsönt felvenni, hogyan volna ez lehetséges? (G. I., Kiskunfélegyháza.)* — **Felelet:** Olvassa el lapunk 26. számában megjelent közleményünket a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete 8.34 százalékos dollár-kölcsönéről. A kölcsönt földjére megkaphatja, csak az igényét minél előbb jelentse be. Ügyvéd vagy közvetítő egyáltalán nem szükséges. Ami a másik ügyét illeti, ott az asszony a nevet jogosan használja.

Kérdés: *1914. évben 5000 koronát tettem a Postatakarék-pénztárba, milyen értékben vehetem ki most a betétet? (J. Gy., Örvény.)* — **Felelet:** Tekintettel arra, hogy a törvény a taka-

rékbetéteket nem értékelte át, csak a betett összeg névértékét, azaz pengőre átszámítva 40 fillért követelhet.

Kérdés: 1. Szabad-e házilag sört készíteni és hogyan kell? 2. Kinevezett levante-segédoktató vagyok, mentes vagyok-e községi robottól? (M. I., Nagypall.) — **Felelet:** 1. Kis mennyiségben készíthet, de nem érdemes, mert a házilag előállított sör nem olyan jóminőségű, mint a gyári készítmény és nem is kerülne sokkal olcsóbbra. 2. Hivatala után igen, de a községben levő ingatlanvagyonra után nem.

Kérdés: 1. Letöröltethető-e a köteles részről a haszonélvezet, ha az adót már az örökös nevére hajtják be? 2. Kell-e a töröltetéshez ügyvéd, vagy a jegyző is keresztülviheti? (V. F., Iván.) — **Felelet:** 1. Igen. 2. Nem szükséges ügyvéd, a jegyző is megcsinálhatja.

Kérdés: 1920. évben gyermektartásra kötelezett a törvényszék, köteles vagyok-e többet fizetni, mint amennyit megítéltek? (K. M., Tápióság.) — **Felelet:** Nem köteles; de az akkor megállapított összeget valorizáltan kell megfizetni.

Kérdés: Huszonöt éves árvaleány vagyok és tizennyolc éve szolgálok egy helyben, ahol felsőruhánál egyéb fizetést nem kaptam. Most el akarok menni, követelhetek-e valami fizetést, vagy esetleg férjhezadást? (Hü olvasó C.) — **Felelet:** Hogy pontosan válaszolhassunk, tudnunk kellene, milyen viszonyban állt a munkaadójával; gyámoltja, örökbe fogadott gyermeke, rokona-e? Így annyit mondhatunk, hogy csak anyagi kártérítésről lehet szó, mert a férjhezadás kötelezettségét nem lehet kimondani.

Kérdés: 1. Milyen tanfolyamot kell végezni a kereskedelmi érettségi után, hogy valaki postamester lehessen? 2. Hová fordulhatok, hogy jegyzőgyakornoki állásba jussak? 3. Lehet-e kereskedelmi iskola elvégzése után az orosházai földmivesiskolába menni? 4. Milyen vallásu Rothermere lord? (T. J., Visznek.) — **Felelet:** 1. Postamesterséghez kereskedelmi érettségit tenni nem szükséges, de ha megvan, mindenesetre jó. Akár van érettségije, akár nincsen, előbb postakezelői vizsgát kell tennie. Ennek az anyaga iránt érdeklődhet bármelyik közeli postahivatalnál. 2. A jegyzőgyakornoki állások üresedését állandóan közli a „Községi Közlöny”; kapható a Jegyzők Országos Árvaház Egyesületénél (Budapest, VIII., József-körút 41. szám). 3. Nem szükséges érettségi. Ha magasabb mezőgazdasági képesítést akar szerezni, úgy ne kereskedelmibe iratkozzék, hanem reáliskolába, vagy reálgimnáziumba tegyen felvételi vizsgát. Innen érettségi után mehet gazdasági akadémiára, vagy a közgazdasági egyetem mezőgazdasági szakosztályára. Ha pedig nem akar akadémiára menni, úgy a negyedik polgári iskola után már iratkozzék be valamelyik felsőmezőgazdasági iskolába. 4. Tudomásunk szerint katolikus.

Kérdés: 1. Kiket vesznek fel a koronaőrséghez? 2. Milyen előképzettség szükséges ahhoz, hogy valakit felvegyenek a Munkásbiztosító Pénztárhoz? („Biboros”, Zalaszentlászló.) — **Felelet:** 1. A m. kir. koronaőrség létszámát rendszerint a magyar királyi honvédség altisztjeiből egészítik ki. Valami különös előképzettséget nem kívánnak. Előfeltételek: büntetlen előélet, testi alkalmatosság és megelőző katonai szolgálat. 2. Többféle előképzettséget kívánnak, aszerint, hogy a felvételeit kérő minő minőségben óhajt szolgálatot teljesíteni. Így négy középiskolával irodasegédtsízt lehet. Érettségivel a kezelői szak tisztviselője. Egyetemi végzettséggel pedig a fogalmazói karba kerül. A felvétel iránt az Országos Munkásbiztosító Pénztár igazgatóságánál kell érdeklődni.

Kérdés: 1. Hol kaphatok deszkából készült kas készítéséhez szükséges mintát? 2. Miért nem közöl a „Vasárnap” keresztretjvényeket? 3. Mennyibe kerül a múlt év kilogrammja? 4. Érvényes-e az államvasútra szóló igazolvány a folyami hajón is kedvezményes menetjegy váltására? 5. Igaz-e, hogy a gimnázium rövidesen kilencosztályos lesz? 6. Lehet-e hason-szenvi orvoskönyvet kapni? 7. Hol lehet reklámecsdulát kapni kiosztás céljára? 8. Mivel és hogyan kell etetni télen a méheket? (1549. számú előfizető, Babarc.) — **Felelet:** 1. Az Országos Magyar Méhészeti Egyesületnél (Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám). 2. Helyszüke miatt. 3. Kettő pengő nyolcvan fillérbe. 4. Igen. 5. Nem tudunk róla. 6. Nem kapható. 7. Minden nagyobb iparvállalat ad röpcédulát. 8. A méhek téli etetéséről annak idején hosszabb cikket írunk, várja meg.

Kérdés: 1. Van-e felvétel a folyamőrséghez? 2. Melyik katonaiskolába vesznek fel új növendékeket szeptemberben és milyen előképzettség szükséges a felvételhez? (B. L., Balajt.) — **Felelet:** 1. Jelenleg nincsen, de írásban még jelentkezhetsz a m. kir. folyamőrség parancsnokságánál (Budapest, III., Laktanya-utca 33.). 2. A kőszegi m. kir. állami reáliskolai nevelő-

intézet. Négy elemi elvégzése. Felvilágosítást kérjen az iskola igazgatóságától.

Kérdés: 1. Hol kaphatok baromfitenyésztésről szóló könyvet? 2. Télen vadgesztenye-csemetét ültettem s a csemete most elszáradt, mi lehetett a baja? 3. Melyik állam csapata lett az első az olimpiai labdarugóversenyeken? 4. Kiküldik-e Bárány Istvánt az amsterdami olimpiai versenyre? (V. J., Mélykut.) — **Felelet:** 1. Kiadóhivatalunkban kapható Winkler J.: „Baromfitenyésztés”, ára 6.40 pengő. Kredits: „Baromfitenyésztés”, ára 2.50 pengő. 2. Valószínű, hogy a talaj nem megfelelő a csemete részére. A csemete elszáradásának oka valószínűleg a talajban van. 3. Uruguay (Dél-Amerika). 4. Igen, már versenyez is kint.

Kérdés: Hol lehet Budapesten ablakredőnyt vásárolni? (K. J., Orosháza.) — **Felelet:** Lapunkra való hivatkozással forduljon a következő gyárakhoz: Dobos András, IX., Lónyay-utca 58., Gulyás György, VIII., Baross-utca 18., Justus Sándor és Fia, VI., Vörösmarty-utca 24. és Nagy Márton, VII., Barcsay-utca 14.

Gál István K. Olvassa el lapunk 26. számában megjelent közleményünket, ott mindent részletesen megtalál; azután pedig reánk való hivatkozással forduljon az ott megjelölt helyre. A másik kérvényt szintén postán (ajánlott küldeményként) küldheti el.

Az elviselhetetlen hőség

elviselhetővé válik, ha vesz magának 1 üveg valódi

DIANA

sósborszeszt s azzal — esetleg fele vízzel hígítva — lemossa magát. A valódi Diana sós-borszesz hűsítő hatása órákig érezhető és ellankadt, tikkadt testét az ujjászületés üdítő érzésével tölti el.

Reggel felkelés után

a Diana sósborszeszes bedörzsölés az egész napi friss munkabírást, a fáradtság nélkül való dolgozást biztosítja.

Este lefekvés előtt

a Diana sósborszeszes lemosás üdítő álmot, tökéletes pihenést és vig ébredést jelent.

A LEVEGŐ KIRÁLYA.

REGÉNY. IRTA: TURCHÁNYI ISTVÁN.

(11. folytatás.)

Pamela megindult a gépmadár felé. Wilkinson követte, mint az árnyék. Amikor Zentay elé értek, a titkár kényszeredett mosollyal megjegyezte:

— Remélem, hogy baj nélkül tesz földre bennünket?

A magyar fiu kérdéssel válaszolt:

— Fél?

Azután hozzátette:

— Vegyen példát a bátorságból Miss Osbornétól...

Wilkinson dühösen az ajkába harapott s ezt dörögte:

— Nevetséges beszéd.

Zentay őszintén dicsérte a leány bátorságát. Valóban Pamela Osborne olyan nyugalommal ült be a gépbe, mintha könnyű kocsiján indulna egy kis sétára a Central Parkban. Nyugalma átterjedt komornájára is, aki szem-melláthatólag imádással csüngött urnőjén.

Néhány perccel később a légszavar meglendült, a motor dübörögni kezdett s az „Eagle“ könnyed futással iramodott neki a hosszú utnak s csakhamar a levegőbe emelkedett. Egyre csodálatosabban bontakozott ki Newyork óriási háztömegei; innen a magasból jól lehetett látni a Hudson-folyót és az East-Rivert s a köztük terpeszkedő Manhattan félszigetet, amelyen száz meg száz bábeli-torony magasságu felhőkarcoló nyújtzkodott az ég felé. Távolság az Óceán acélos tükre csillogott, a Sandy Hook szigetecske előtt hatalmas gőzös szelte a hullámokat, de innen olyan volt csak, mint egy apró játékszer. Azután minden elmaradt, — az Eagle nyilegyenesen szárnyalt nyugat felé. Elröpült az Alleghany-hegység fölött, órák hosszáig követte az Ohio kanyargó vízszallagját, elsuhan Cincinnati házrengetege felett s keresztülszelve az Ohio és a Mississippi között elnyúló füves síkságot, ezeröttszáz-kilométeres repülés után, délután négy órakor földre szállott St. Louis repülőterén.

Amikor az Eagle utasai kiszálltak a gépmadár gyomrából, Zentay mosolyogva Pamela Osbornéhoz fordult és megkérdezte:

— Nem meritette ki a hosszú ut, Miss Osborne?

A leány frissen válaszolt:

— Kis sport az egész! Csak unalmas...

— Először ült repülőgépen?

— Nem, de ez egészen ismeretlen vidék előttem.

A magyar fiu pár pillanatig habozott, végül megkérdezte:

— Unatkozott? Azt mondta. Pedig hát...

Elharapta a többi. Pamela kíváncsian faggatta:

— Pedig hát... nos, mit akart mondani?

— Csodálkozom, hogy unatkozott, hiszen lett volna, aki szórakoztassa. Wilkinsont gondolom.

— Ó, ő tulságosan megilletődött volt a magasban, — felelte Pamela elmosolyodva.

— Azt akarja mondani, hogy félt?

Jóízűen nevetett. A leány válasz nélkül hagyta ezt a megjegyzést. Vállat vont, azután apjához sietett.

Zentay végigtörülte olajos, kormos arcát, eközben a szemével odaintett Haignek.

— Nos, sima utunk volt? — kérde tőle.

Haig lelkesen áradozott arról a gyönyörüségről, amelyet ez a repülés nyújtott, azután minden átmenet nélkül, hirtelen másról kezdett beszélni.

— A mi fickóink határozottan gyűlöl engem, — mondta nyugodtan. — Nem egyszer megfigyeltem, hogy olyan pillantásokkal mér végig, amelyek semmi jót nem ígérnek. Egyelőre azonban még nem érkezett el az ideje, hogy nyilt színvallásra bírjam.

— Majd a bányák között... Azt hiszem, hogy ott hamarosan leveti az álarcát.

— Ha nem veti le, majd letépem én.

— Bizonyos, hogy nincs egyedül az ellenünk folytatott harcban, — mondta elgondolkozva Zentay. — Alig lehet, hogy ne lennének cinkosai, míg mi egyelőre csak ketten vagyunk. No és természetesen Osbornere is számíthatunk, de amíg ő semmit sem sejt erről a harcról, addig csak ketten vagyunk.

Haig bizakodón válaszolt:

— Remélhetőleg a bányavidéken is akad egy-két becsületes lélek s így a mi táborunk is megnövekedik. Mindenesetre taktikai előnyben vagyunk, mert felkészülve várjuk a támadást. Tisztában vagyunk azzal, hogy ez a Wilkinson gazfickó és nem is tévesztjük szem elől. Ő pedig egyelőre nem is sejt, hogy keresztül látunk a szitán, ismerjük pokoli tervét és védekezni tudunk. Meglepetésben csak mi részesíthetjük őt...

A magyar fiu bólintott.

— Csak azután sikerüljön ez a meglepetés.

Egy szállodában szálltak meg. Este az asztalnál ismét együtt voltak. Zentay nagy szerénységgel az asztal végén húzta meg magát, keveset beszélt s el tudta hitetni, hogy valóban csak egyszerü pilóta, aki a repülőgépvezetésen kívül alig ért más dologhoz. Egyáltalában nem keltett érdeklődést maga iránt, pedig a lelke mélyén nagyon szerette volna észrevétni magát a milliomos elkenyezett leányával. Pamela csak ritkán méltatta egy-egy futó tekintetre, de ilyenkor is olyan fölényes szórakozottsággal nézett rá, hogy a magyar fiu elpirult és kezdte kellemetlennek érezni a magára vállalt szerepet. Korán vissza is vonult és fáradságára hivatkozva, — szobájába tért. Az álom hamarosan elnyomta.

Másnap este Santa Fé-ben tértek pihenőre s harmadnap megérkeztek a bányákhoz.

A magyar fiura már a magasból is nyomasztólag hatott a komor tájak vigasztalan sivársága. Vörösre égett sziklák terpeszkedtek mindenütt s az egyhanguságot csak egy keskeny patakocska enyhítette némiképp, mely mély, szakadékos medrében, magas sziklafalak között kanyargott nyugat felé.

A tájék komorsága azonban csak akkor tárult fel igazán, amikor a gépmadár a földre ereszkedett.

A magyar fiu leugrott a nyeregből, körülnézett és halk sóhajtással, amelyben távoli hazája iránt érzett vágya is fájdalmasan reszketett fel, ezt mormolta:

— A pokol tornáca ez... Most már csak az a kérdés, hogy a pokolban is részünk lesz-e?

(Folytatjuk.)

**LOKOMOBIL-, FECSKENDŐ-,
KÖTSZERLÁDÁK, SZÁRNY-
SZIVATTYÚK, TÖMLŐK
CSÖVEK, ARMATURÁK
minden üzemszükségleti cikk**

VERMOREL - PERMETEZŐK
eredeti francia és hazai gyártmány.
RÉZGÁLIC, RAFFIA, KÉNPOR.

Schvarcz József és Tsa Budapest

Vilmos császár-út 53. (Alapítva 1884.)

(Cégtulajdonos: Műszaki Unió R.-T.)

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

N . m . a . . . l . k . l . . é . m . g y . r . a . á .

(Beküldte György Lajos Ipacsfúról.)

2. Betűrejtvény.

3. Szórejtvény.

M E D D H Z

mezsgyészszedő csonthéjas

(Beküldte Fabi Sándor Nyugotszenterzsébetről.)

(Beküldte ifj. Varga András Gyöngyöstarjából.)

4. Szórejtvény.

**Épület unk L 5 (ő = ö) T ° °
jönnek L A 20 cipézszerzőm ° °**

(Beküldte ifj. Tóth József Kiskunlacházáról.)

5. Szórejtvény.

Tagadás nem többször nem

(Beküldte Dlarso.)

6. Pontrejtvény.

7. Szórejtvény.

a . t . e . s z . a . t . r . t .

**vös vös vös
vös vös vös**

(Beküldte Galkó Zoltán Mátéről.)

(Beküldte Nagy Antal Acsalagról.)

8. Névrejtvény.

Csikszereda, Temesvár, Kiskőrös, Karánsebes, Munkács, Eger, Esztergom, Érsekújvár.

E nevek kezdőbetűit helyesen összerakva, egy magyar város nevét kapjuk.

(Beküldték ifj. Nyitrai János és Juliska Jászapátiból.)

9. Versesrejtvény.

Három első betűm jóízű eledel.
Örülj, ha belőle naponként ehetel.
Hármamnak egyikét, hogyha megékezed,
Nyáron át e helyet gyakran felkeresed.

Ha az éket veszed, mellé betűt teszel,
Véle egy számjegyet rögtön megnevezel,
Az utolsó betűm mássalhangzó lenne,
Mivel talányom tán, meg is lenne fejtve.

(Beküldte F. Pócsik Lajos Kondóráról.)

10. Pontrejtvény.

M . g . a . o . i . t . n . a . d . i . s . a . a . á . k . t .

(Beküldte ifj. Vajda Ferenc Reziából.)

11. Szórejtvény.

pénfek T 2 p 20 f

(Beküldte Bartos József Pusztahencséről.)

12. Pótlórejtvény.

— éla	— erus	— oltán	— eó
— dám	— va	— mil	— dit
— ándor	— arolta	— ezső	— anó
— lajos	— ándor	— lek	

(Beküldte Abelovszky Pál Mezőberényből.)

13. Pontrejtvény.

A . u . k . n . m . z . g . e .

(Beküldte Taller András Alsómocsoládról.)

14. Szórejtvény.

15. Szórejtvény.

**két hetes macska
(c = z)**

Drágaság ÁS⁶⁶

(Beküldte Máder István Bakonyszentivánról.)

(Beküldte Papp József Harcáról.)

16. Szórejtvény.

17. Szórejtvény.

X X mér X hasit

O ösről Oösre

(Beküldte Papp Ferenc Dévaványáról.)

(Beküldte Peták Vilmos Kiskundorozsmáról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 35-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 29-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Pontrejtvény: Utamba több követ ne ejts, én megboesájtottam, felejts. 2. Szórejtvény: Félti az egészségét. 3. Szórejtvény: Szívárvány. 4. Szórejtvény: Egybevéve. 5. Betű- és szórejtvény: Sok szónak sok az alja. 6. Szórejtvény: Szeresd a virágot. 7. Pontrejtvény: Éljen Rothermere lord. 8. Pótlórejtvény: Nagymagyarország. 9. Pontrejtvény: Tavasz illatával van tele a lelkem. 10. Pontrejtvény: A virágnak megtiltani nem lehet. 11. Szórejtvény: Spárta. 12. Pontrejtvény: Csecsebecse. 13. Szórejtvény: Kisiparos. 14. Szórejtvény: Kikiáltó. 15. Névrejtvény: Kövess tábornok.

Helyesen megfejtették: Bodó István, Lipták Ferenc, Kálmán János, Ley Béla, Csikai Sándor, Zsom Imréné, Salacz Gyula, ifj. Peresztegi József, Kiss Péter, Takács Rezsőné, Ábrahám Ferenc, ifj. Borsos István, Vajkó Benő, Studinger Erzsike, Kirschner Jolán, Bugyis Máté, Vörös Vince, Knorr Ferenc.

Jutalomkönyvet nyertek: Salacz Gyula (Fajsz), Studinger Erzsike (Kárászpusztá), Vörös Vince (Kisbicsérd), Kiss Péter (Nagyszokoly) és Zsom Imréné (Nádudvar).

A 30-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Hosszulejáratu kölcsönöket

35 éves százszázalékos kifizetés, 8-9 százalékos annuitásu (vagyis kamat és tőketörlesztés együtt), továbbá 35 éves 93 százalékos kifizetésű, 8-3 annuitásu **amortizációs dollárkölcsönöket**, konverzióval is, stornodij nélkül, folyósítat — költségelőleg nélkül — ingatlanokra

Mezőgazdasági Hitelforgalmi Vállalat

Budapest, V., Lipót-körut 10 (Tulajdonosok: Okányi és Irmier okleveles gazdák)

Kölcsön budapesti és pestkörnyéki házakra. Beküldendő iratok: hiteles kataszteri birtokiv és hiteles telek-könyvi kivonat. Ezenfelül tanácsot adnak mindenféle gazdasági vonatkozásu ügyben.

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Augusztus 5-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Abádszalók, Jászárokszállás, Vése (bizonytalan).

Augusztus 6-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Ádánd, Érd, Himesháza, Kenderes, Mezőkeresztes, Mekényes, Nagyoroszi, Nádudvar, Örkény, Pápóc, Pécs, Rakamaz, Sárkeresztúr, Sárvár, Somberek, Somogyárd (sertésvásár bizonytalan), Sopron, Selye, Szikszó, Üllő, Várpalota, Veszprém alsó v., Zalaszentiván (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Mezőtur, Pásztó. — **Ló- és kirakodóvásár:** Kétegyháza. — **Marha- és kirakodóvásár:** Nagycsákány, Nagykapornak. — **Kirakodóvásár:** Rajka.

Augusztus 7-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Beled, Jászszentandrás, Kerka-szentmiklós (sertésvásár bizonytalan), Mihályi, Nagybörzsöny, Nagyecsed, Nagykanizsa (sertésvásár bizonytalan), Sátoralja-ujhely, Vásárosnamény, Velence. — **Állatvásár:** Sóskut. — **Kirakodóvásár:** Mezőtur, Pásztó.

Augusztus 8-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Vác. — **Kirakodóvásár:** Sóskut.

Augusztus 9-én, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Berettyóujfalu, Csabrendek (sertésvásár bizonytalan), Györszentmárton, Hedrehely (bizonytalan), Kecskemét.

Augusztus 10-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Berzence (sertésvásár bizonytalan), Bő, Derecske, Nagyberki, Szentdienes, Tolna, Vasvár (sertésvásár bizonytalan). — **Állatvásár:** Dömsöd. — **Marha- és sertésvásár:** Gyoma. — **Marha- és kirakodóvásár:** Szentgyörgyvölgy.

Augusztus 11-én, szombaton.

Állat- és kirakodóvásár: Kaposmérő. — **Lóvásár:** Gyoma. — **Kirakodóvásár:** Dömsöd.

TRÉFÁK

Egy kis tévedés.

Virágárus: Ma is rózsát tetszik parancsolni, nagyságos ur?

Ur: Pszt! Nem látja, hogy ez a feleségem ...

Sietség.

„*Sohase essem szerencsétlenségbe.*“ A nagy sietségben azonban elbicsaklott a gyerek nyelve és így ütött ki az olvasott sor:

„*Sohasem ettem szerencsét lencsébe.*“

— Nem bizony, fiam, azt még én sem ettem, — feleli jóképpel az esperes.

Beküldte Fabi Sándor Nyugotszenterzsébetről).

Az „eleven“ ebéd.

Felkelti a gazda délben álmos cselédjét ebédelni. A cseléd felkel, beállít a folyosóra és nagyra tátott szájjal ásítózik. Ebben a pillanatban egy fecske a folyosó elején lévő fonás között egyenesen a cseléd tátott szájába repül. A cseléd rémülten hápog:

— *Hecske, kecske van a számba!*

— *Mi az, te már eszel is?* — kérdi nevetve a gazda.

— *No, most majd elevenet nyeltem,* — hangzik a válasz.

(Beküldte Vincze József Pálmonostoráról).

Félreértés.

Biró: Látja, milyen rosszul tette, hogy ellopta azt a dísznót.

Tolvaj: Igenis, de nem tudtam, hogy olyan hangosan fog visitani.

(Beküldte Papp József Ujfehértóról).

Az óvatos asszony.

Gömböcz ur halálos ágyán fekszik, mellette zokog a felesége:

— *Oh, Matild,* — mondja a beteg — *most a halálos ágyamnál valld be az igazat. Megcsaltál-e azzal a haszontalannal, akivel gyanusítottalak? Megmondhatod őszintén, hisz már ugyanis meghalok.*

— *Oh,* — feleli habozva Gömböczné — *de hátha mégsem halsz meg? Hiszen az orvos is tévedhet ...*

(Beküldte Végel János Mélykutról).

Jó mozgás.

Egy kórházban így szólt az orvos egy katonához, aki karján sebesült meg:

— *Szoktassa hozzá karját a mozgáshoz.*

Másnap a vizitnél látja az orvos, hogy a katona az ápolónőt ölelgeti.

— *Mit csinál maga?* — kérdi szigorúan az orvos.

— *A karomat szoktatom a mozgáshoz,* — hangzik a sikerült válasz.

(Beküldte Sajgó Ferenc Kovácsszénájáról).

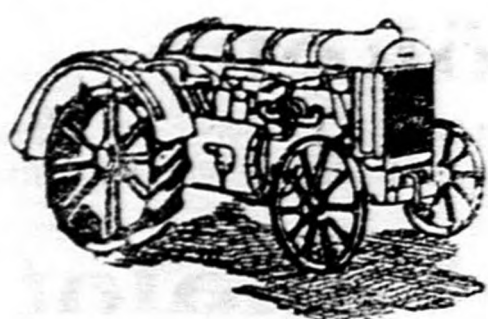
SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. J., Hajduszoboszló. Hálásan fogadtuk előfizetők gyűlésére vonatkozó ígéretét. Rejtvényeiből és tréfáiból közlünk. — **Ifj. Cs. I., Mezőtárkány.** Rejtvénye hibás, mert „szigorúság“ nem „fegy“. Tréfája jó. Cikkét közöljük. — **V. V., Kisbicsérd.** Versére később küldünk választ. Cikkét közöljük. Előfizetőgyűjtésre vonatkozó ígéretét köszönjük. Tréfája és rejtvénye jó. — **H. T., Fehértó.** Közöljük. — **Gy. F., Cserszegtomaj.** Sor kerül rájuk. — **T. B. S., Zalaszabar.** Ezt a versét, sajnos, nem közölhetjük. Kapunk öntől jobbat, folyamatosan gördült is. — **K. B., Sajókazinc.** „Játszi szellő“ című versét közölni fogjuk.

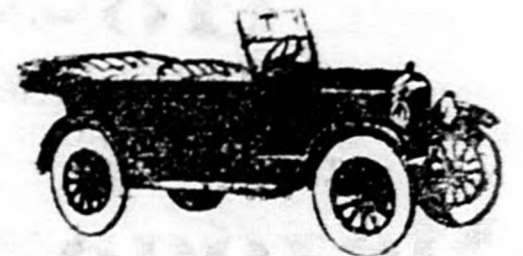
VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak július hó 30-án.)

Gabonavásár. Készárupiac: Uj-buza 77 kg-os tiszavidéki 27.90—28.05, felsőtiszai 27.80—27.95, fejmegyei, egyéb dunántuli, pestvidéki és bácskai 27.65—27.75, 78 kg-os tiszavidéki 28.15—28.30, felsőtiszai 28.05—28.20, fejmegyei, egyéb dunántuli, pestvidéki és bácskai 27.90—28.05, 79 kg-os tiszavidéki 28.40—28.55, felsőtiszai 28.30—28.45, fejmegyei, egyéb dunántuli, pestvidéki és bácskai 28.15—28.30, 80 kg-os tiszavidéki 28.60—28.70, felsőtiszai 28.50—28.60, fejmegyei, egyéb dunántuli, pestvidéki és bácskai 28.25—28.45, rozs pestvidéki (uj) 25.00—25.15, más (uj) 24.90—25.00, árpa elsőrendű (uj) 25.00—25.75, közép 25.00—25.25, repce 42.00—43.00, zab elsőrendű 31.00—32.00, közép 29.50—30.00, tengeri tiszántuli 30.00—30.20, egyéb 29.50—29.75, korpá 20.25—20.50. — **Határidőpiac:** Buza októberre 28.78—28.80, márciusra 31.04—31.08, rozs októberre 26.16—

1910 óta **Ford** KÉPVISELŐ
HAHN ARTHUR és TÁRSAI

Fiók: **Székesfehérvár Budapest, Kossuth Lajos-utca 12. sz.** Sürgőncim: Hanco Budapest
Magyar Király-szálló épület. **Kérje 2. sz. prospektusunkat**

FORDSON traktorokban és hozzávaló alkatrészekben megfelelő nagy raktárral rendelkezünk. — **Tudunk azonnal szállítani.**

26.18, márciusra 28.04—28.06, tengeri májusra 26.36—26.38 pengő métermázsánként.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadara 58—64, duplanullás finom téstaliszt 52—54, nullás 51—53, kettős főzöliszt 49—52, négyes kenyérliszt 47—50, hatos 42—46, nullás rozsliszt 48.50 fillér kilogrammonként.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért 100 kilogrammonként, budapesti paritásban, minőség szerint: Bab, fehér 45—56, bab, tarka 32—34, bab, fűrj 48—50, biborhere 80—85, baltacim irányár 40—45, csillagfürt 25—26, esibeher 35—40, cukorcirok 34—36, kendermag technikai célokra 40—42, köles, fehér, vetési célokra 45—50, köles, piros, vetési célokra 34—36, lenmag 48—50, mák, étkezési célokra 98—100, muhar 54—56, mustár 48—52, ősziborsó, irányár 34—38, pohánka 32—34, szöszbüköny, irányár 50—55 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Rétiszéna elsőrendű uj 12.50—15, rétiszéna másodikrendű uj 10—12, rétiszéna harmadrendű csomagolásra 7—9.50, lucernaszéna 16—17, zabosbükönyszéna 13—15.50, zabszalma 5.50—7, zabtakarmány 10.60, alomszalma elsőrendű 6—6.50, másodikrendű 4.50—5 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Buzakonkoly 19, Buzakorpa 21, buzatakarmanyliszt 25, gabonamoslék szárítva 28, konkolydara 21, köleshéj, darálva 12, lenmagpogácsa 30, napraforgópogácsa 29.50, repcepogácsa 25, répaszelet szárított 19.50, rozskonkoly 19, rozskorpa 21, rozstakarmányliszt 25, szójababpogácsaliszt 35, tökmagpogácsa 31 pengő métermázsánként.

Burgonya. Nagyban áruk: A rózsaburgonyát vagontételben kilogrammonként 12—14 fillérért vették. Ella-burgonyában a felhozatal még nem indult meg.

Szurómarhavásár. Élő borjúk: Belföldi szopós elsőrendű 1.30—1.36, kivételesen 1.40, másodikrendű 1.10—1.24 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Tenyészmárhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) 0.94—1, elsőrendű belföldi jármosökör (fehér) 0.98—1.08, 1½—2 éves üszök 0.96—1.20, 1½—2 éves tinók 0.92—0.98, fiatal friss fejstehén 1.28—1.40 pengő kilogrammonként élősúlyban.

Vágómarhavásár. Ökör legjobb minőségű 100—116, kivételesen 122, középminőségű 80—98, gyengébb 56—78, bika legjobb minőségű 112—120, kivételesen 124, közép 102—110, gyengébb 80—100, tehén legjobb 98—104, kivételesen 108, közép 80—96, gyengébb 56—78, növendékmarha 64—104, kicsontozni való marha 42—54 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Gyapju. A belföldi gyapju piacon a gyapjuaukción lezajlása óta elanyúlás vett erőt, amelynek oka a hazai gyárosok tartózkodó vélemények tulajdonítható. A jelenleg érvényben lévő tájékoztató gyapjuárak az aukción elért áraknál mintegy 8—10 százalékkal alacsonyabban.

Nyersbőr. A budapesti nyersbőr piacon az elmúlt hét óta az árak emelkedő irányzatot mutattak, majd később ismét visszaestek. Árak: Marhabőr (magyar) 1.75—1.85, marhabőr (tarka) 1.90—2, borjubőr (hosszu lábbal) 3—3.10 pengő kilogrammonként.

Sertésvásár. Nehéz sertés 164—166, közepes 164—170, könnyű sertés 154—166 fillér kilogrammonként élősúlyban.

Lóvásár. Jobbminőségű lovak: Hátas, esikó 20—80, igás kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 300—700, igás kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 290—580, szamar 36—120. **Alárendelt minőségű lovak** 32—300. **Vágólovak** 20—192 pengő darabonként.

Husvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—600, rostélyos, vastaghátszín, felsál, fehérpecsenye, gömbölyű felsál 220—300, fartó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 160—280, gulyásnak való 80—200 fillér kilogrammonként. — **Borjúhús:** Felszeletelt comb 320—440, sütnivaló 180—360, pörköltnek való 140—240 fillér kilogrammonként. — **Juh- és bárányhús:** Juhcomb 200—220, gerinc, lapocka 150—200, pörköltnek való 150—180 fillér kilogrammonként. — **Sertéshús:** Friss karaj 320—400, friss comb, tarja, lapocka 260

—320, friss oldalas 200—260, kocsnyának való 80—140, vese velővel 80—240, füstölt, helybeli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—400, olvasztani való szalonna 180—210, sózott kenyérszalonna 216—240, füstölt 220—260, hárj 216—240, zsíros tepertő 200—240, helybeli sertézsír 200—220 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 300—500, csirke 140—350, ruca 250—1000, lud 500—1800, pulyka 600—800 fillér darabonként. — **Leölt állatok:** Tyúk 250—300, csirke 320—450, hizott ruca 260—300, lud, hizott 260—320, ludmáj 400—1200, ludzsír és hárj 300—360, ludaprólék 150—220 fillér kilogrammonként. — **Tojás:** Friss teatojás 11—12, főzőtojás 8—10 fillér darabonként.

Hal. Élőállatok a nyílt piacokon: Ponty 250—350, kárász 180—200, compó 180—200, apró kevert hal 160—180 fillér kilogrammonként. — **Rák:** Folyami rák 10—30 fillér darabonként.

Tej és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 34—41, lefőlözött 14—16, yoghurt 96—155, tejszín 300—360, tejföl 200—220, centrifugált teavaj, tömbben 600—640, 10 dkg-os csomagolásban 600—680, főzővaj 480—540, szedett vidéki vaj 460—520, juhvaj 420—500, tehénturó 100—120, sovány tehénturó 78—80, juhturó 280—380, kevertturó 200—300, hazai ementáli sajt 500—600, hazai trappista 280—400 fillér kilogrammonként.

Száraz főzelék és száraz tészta. A nyílt piacokon: Lencse 70—120, hántolt egész borsó 100—160, feles 60—140, fehér, aprószemű bab 44—60, nagyszemű 48—80, színes 45—70, finom árpakása 80—100, durva 60—80, tojásos tarhonya 120—160 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárgarépa zöldjével csomója 3—20, petrezselyem zöldjével csomója 2—20, zeller, ujdonság, zöldjével darabja 2—8, kalarábé zöldjével darabja 2—8, karfiol kilogrammja 40—120, vörshagyma zöldjével csomója 4—10, makói vörshagyma 20—24, közönséges vörshagyma 17—20, új, zöld fokhagyma csomója 5—14, kilogrammja 35—50, cékla 14—30, hazai fejeskáposzta, nyári, ujdonság 20—40, kelkáposzta 20—50, savanyított káposzta 60—100, burgonya, ujdonság, külföldi 20—24, ujdonság hazai 13—21, tömör csiperkegomba 200—440, éti várgánya gomba 300—400, fekete retek 18—30, hónapos retek csomója 5—16, savanyítani való ugorka 32—60, salátának való 20—50, ecetes ugorka 100—160, kovászós 90—120, vizes 600—1000, apró hegyes zöldpaprika darabja 2—6, tölteni való 6—16, savanyított zöldpaprika kilogrammja 100—160, főzőtök 10—24, gyalult 30—40, paradicsom, ujdonság 60—140, zöldbab 40—60, zöld vajbáb 40—100, hüvelyes zöldborsó 40—100, kifejtett 70—180, zöld tengeri csó darabonként 5.12, sóska 30—40, tisztított paraj 30—60 fillér, főzött paradicsom literje 80—100 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Közönséges alma 30—80, közönséges körte 20—100, szilvaiz 136—180, gyümölcsiz 140—400, befőzni való ringló 30—70, ropogós cseresznye 40—120, lágy 25—60, nagyszemű meggy 30—120, aprószemű 20—60, kajszinbarack 30—100, befőzni való kajszinbarack 40—80, őszibarack, ujdonság, hazai 120—240, málna 160—240, erdei szamóca 240—300, ribizli 40—90, köszméte 40—60, keményhéjú dió 90—140, zöld dió 50—60, dióbél 400—600, héjazott mogyoró 300—380, héjazott mandula 560—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemespaprika 460—560, felédes, gulyás 350—480, rózsapaprika 260—400, erős 200—300, kereskedelmi 150—200, kék mák 120—150, közönséges 100—120, pergetett méz 220—260, házi sziniszappan 140—180, közönséges háziszappan 96—128 fillér kilogrammonként.

Szeszesitalok. Törköly 4.60 pengőig, szilvórium minőség szerint 5.50—5.60 pengőn, elsőrendű kék szilva 6—6.20 pengőn, seprő 4.30 pengőig, borpárlat 6.50—6.80 pengőig ab termelő állomás + 2% forgalmi adó.

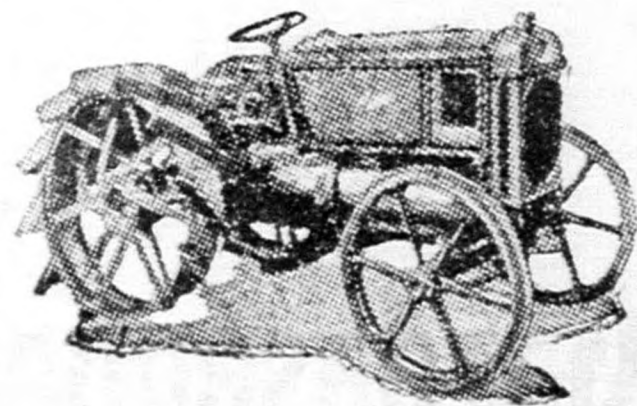
Idegen pénznemek vételi és eladási ára július hó 30-án. Az első szám azt az összeget jelenti, melyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni akkor, ha idegen pénzt vásárolunk. — **Egy pengőnél többre kerül egy darab:** Angol font 27.95

Idejében és legolcsóbban végzi el a szántást, ha

Austin

Ára 7904 pengő

Kedvező fizetési feltételek!

Kérje 20 sz. árlapunkat.

használ. Nagy teljesítményű, keveset fogyaszt, üzembiztos, egyszerű kezelésű és mivel jó anyagból van gyártva, hosszú élettartamu.

SATURNUS R.-T., Budapest, VI., Teréz-körút 40.

(28.10); dollár 5.70 (5.72); hollandi forint 2.30 (2.31); német márka 1.35 (1.37); svájci frank 1.10 (1.11) pengő darabonként. — *Egy pengőnél kevesebbe kerül egy darab:* Csehszlovákia 16.90 (17.04); szerb dinár 10.03 (10.09); francia frank 22.60 (22.80); lengyel zloty 64.15 (64.45); román lei 3.45 (3.50); olasz lira 30.10 (30.35); osztrák schilling 80.85 (81.20) fillér darabonként.

Arany- és ezüstpénzek. Huszkoronás arany 23.30 (23.40); ezüst egykoronás 0.40 (0.44); ezüst forintos 1.12 (1.14); ötkoronás 2.20 (2.30) pengő darabonként.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: **MAYER EMIL.**
KIADJA: **OSÁZY ÉS TÁRSA LAPKIADÓVÁLLALATA.**

Patkány-, egerirtó
„RATINOL“

sváb, rusznai-, csótány-
irtószer,

biztos hatású irtószer, gyökéren irt. Más állatra emberre ártalmatlan. Napi árban utánvétellel szállítja

Ratinol Laboratorium, Budapest

VII., Murányi-utca 36. szám.

Szakorvosi

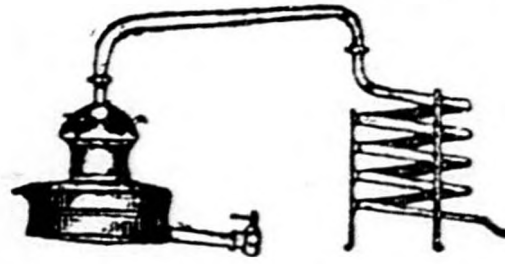
rendelő vér- és nemi-
betegek részére. Ezüst
salvarsan-oltás
Rendelés egész nap.

VII. Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókussal szemben.)

**Ekék, ekealkatrészek,
boronák, kapálókék, fűkaszálok**

marokrakó és kévekötő aratógépek,
lógereblyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gözcséplőkészletek,
szecskaavágók, répvágók, darálók,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági
géposztályánál
szerezhetők be legjutányosabban.

MÁTHÉ ANDRÁS

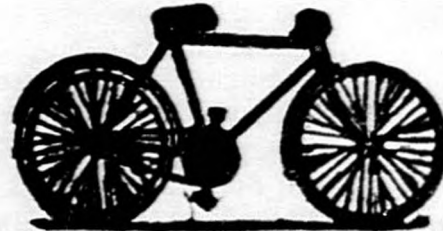
vörösrézüzem gyára. Újpest, Károly-u. 17.

Legmodernebb pálinkafőző készülékek rak-
tára. Telefon: Újpest 28. szám. Nyugatitól
B. villamossal.

Kérjen árajánlatot.

**Gyűjtsünk előfizetőket
a „Vasárnap“ számára!**

A világot 32 év óta **THE CHAMPION**
uraló eredeti angol

kerékpárokat mé-
lyen leszállítva, havi
20-30 P részletre,
kerékpár alkatrésze-
ket, lámpa, nyereg-
lánc, pedálokat
nagybani gyári
áron szállítunk.

Külső gumi 6.80 Pengőtől belső gumi 2.10 P-től.
Gyermek biciklik olcsón kaphatók.

Láng Jakab és Fia kerékpárnagykereskedők,
Budapest, József-körút 41. — Ingyen küldi a
700 képes árjegyzékét. Alapítva 1869.

A „Baromfitömő készülék“ -kel

egy perc alatt tömhet mindenféle
tengerivel és a fulladás ki van
zárva. 20 liba tömésénél 90 óra
időt nyer. Kényelmes tömés, Nincs
főlfázás, derékfájás és kézkiseb-
zés. Olcsó! Ha egy libát ment
meg a fulladástól, az ára megtérült!

Kérjen árjegyzékét.

Cim:

**Kugler Sándor,
Makó.**

**RUHÁZATI
SZÜKSÉGLETÉT**

legelőnyösebben a

„HANGYA“

vidéki szövetkezetekben
szerezheti be!

★

Tartalékpénzek legelőnyösebben mint
árulólégg v. központnál
folyószámla- gyűmölcsöz-
betétek a **HANGYA** tetethetők!

**A valóban egyetememes traktor futóhomokon
is szánt, mindenütt mindent vontat hegyes
vidéken úgy, mint síkon.**

Valóban egyetememes traktor a

RAUPENSTOCK

Állami hozzájárulásban részesül.

Vezérképviselő:

Gazdaságberendező és Motoreke R.-T.

Budapest, VI., Országbíró-utca 33.

Telefon: L. 909-53., 909-54

Sürgőnycim: **DIPLINGS BUDAPEST.**